Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 174 (4863).
4 АВГУСТ 1982 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА

ЯХШИ МАҚСАД ЙЎЛИДА

Пахта целлюлозасининг кимё ва технологияси илмий-текшириш институти қошидаги экспериментал-тажриба пахта тозалаш заводининг ишга тушганига кўп бўлгани йўқ. Корхонанинг асосий вазифаси — целлюлоза технологияси лабораторияси томонидан ишлаб чиқилган режимларни саноат миқёсида текшириш ишларини олиб боришдан иборат.

Бу ерда иш уч сменада ташкил этилган бўлиб, цех бошлиғи Р. Ҳамидов бошчилигида ҳар бир тажриба ва режим пухта ва аниқ ҳал этилмоқда. О. Антонова, Г. Петрова, Л. Ричко, Т. Тошмуҳамедов каби бир қанча илғор ишчилар томонидан ўтказилаётган режимлар институт академиклари томонидан кўриб чиқилади ва ҳаётга тадбиқ этилади. Цех бошлиғи ўринбосари Н. Абдуллаев биз билан бўлган суҳбатда шундай деди:

—Институтимиз олимлари яратган целлюлоза саноатнинг турли тармоқларида ишлатилмоқда. Кейинги йиллардаги катта режаларимиздан бири — ғўзапоядан ҳар хил мақсадларга мўлжалланган олий навли қоғоз ва қурилиш материаллари учун зарур бўлган целлюлоза навини яратишдан иборат. Бу ҳозир цехда амалга ошираётган тажрибаларимизда яхши натижа бераяпти. 1981 йили 55 тонна юқори сифатли целлюлоза ишлаб чиқаришга муваффақ бўлгандик. 1982 йилда эса 60 тонна олий сифатли маҳсулот етказиб беришни мўлжаллаяпмиз.

СУРАТДА: шаҳримиздаги химия-фармацевтика заводи аптечкалар тайёрлаш участкасининг илғор ишчилари, коммунистик меҳнат зарбдорлари Гулчеҳра Исмоилова ва Шарифа Олимжонова. Улар шахсий беш йиллик топшириқларини 3,5 йилда бажариш мажбуриятини олишган.

М. Нуриддинов фотоси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ 3 август куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати комиссиялари қўшма мажлиси бўлиб ўтди. СССР Саноат қурилиши министрлигининг моддий ресурсларни тежаш юзасидан белгиланган давлат план топшириқларини қандай бажараётганлиги, шунингдек бу ресурслардан оқилона фойдаланиш ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

◆ Учишни бошқариш маркази хабар беради: Анатолий Березовой ва Валентин Лебедев бошқариладиган «Салют—7» — «Союз Т-5» —«Прогресс-14» орбитал комплекси ичида планлаштирилган ишларни бажаришни давом эттирмоқдалар.

Тошкент шаҳар Советиijроия комитетида

ҚИШ — ЖИДДИЙ НАЗОРАТЧИ

Кўз-қиш давридаги ишларга ўз вақтида ва сифатли тайёргарлик кўришни назорат қилиш ва Тошкентнинг 2000 йиллиги байрамига тайёргарлик бўйича шаҳар комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. КОЗИМОВ раислигида ўтди.

Пойтахтнинг Ленин районида қозонхоналар хўжалигини соз лаш ишлари олиб борилмоқда. Шу кунгача 13 минг квадрат метрдан ортиқроқ турар жой майдонлари капитал ремонтдан чиқарилиб, бинолар тепаси, чиқиш эшиклари ва сув қувурлари тузатилмоқда. Кўпгина корхоналар ёқилғи-энергетика ресурсларидан анча тежамкорлик билан фойдаланадиган бўлиб қолишди.

Шу билан бирга райондаги барча хўжаликларни қиш мавсумига тўлалигича тайёргарлик кўраяпти, деб бўлмайди. Кўпгина турар жой биноларида сантехника, бинолар томи ва ташқи томонлари ремонти жуда сифатсиз бажарилмоқда. Белгиланган графикка амал қилинмаяпти. 34-ЖЭКка қарашли турар жой бинолари санитария талабига мутлақо жавоб бермайди. Масалан, 27-уйнинг (3-Қуйлиқ массиви) 3-подъезди ёритилмаган, 28-уйнинг ертўласини сув босган, 16-уйнинг барча подъездлари ремонттaлаб ҳолатга келган. 29, 8, 17, 19- уйларда ҳам кўнгилсиз ҳолатлар мавжуд. 4-Қуйлиқ массивида эса ҳовли чироқлари ёнмайди.

Кўпгина ишлаб чиқариш, транспорт корхоналари, маиший хизмат кўрсатиш объектлари ва соғлиқни сақлаш муассасалари ҳам қишга суст тайёргарлик кўрмоқда. Масалан, картон заводида ҳанузгача қозон ва қозонхоналар текширишдан ўтказилмаган, маиший хоналар ремонти тугатилмаган, завод майдони вақтида йиғиштирилмаяпти. «Ташхимсельмаш» заводининг 2, 4-цехлари дарвозалари тузатилмаган, полировка участкасида иссиқлик системасини тузатишда сусткашлик бўлмоқда, галваника участкасида эса вентиляциялар қониқарсиз ишламоқда. 1-трамвай, 1-троллейбус депо майдонлари чиқинди ва темир-терсакка тўлган. Текширишда маълум бўлдики, 78-ателье, райпишчеторгга қарашли 39-магазин, Чехов кўчасидаги 3-уйда жойлашган прокат пункти, «Учқун» тўқимачилик-галантерия бирлашмасига қарашли 6-ошхона, 196-техника билим юрти қиш мавсумига тайёр эмас, 506-болалар комбинати капитал ремонтга муҳтож, яъни кўпгина хоналар поли чўккан, иситиш системаси носоз, ошхоналардаги ҳаво тозаловчи вентилятор ишламайди.

Асфальт бетон заводи ва тепловоз ремонти заводида, «Тошкентхлеб» бирлашмасининг 1-ишлаб чиқариш корхонаси ва бошқа корхоналарда газ ва ёқилғидан фойдаланиш жиҳозларининг носозлиги туфайли 4 миллион кубометр газ совурилган. Халқ бойлигини бу қадар исроф этишга асло йўл қўйиб бўлмайди.

Шаҳар комиссияси аъзолари таъкидлаганидек, Ленин районида куз-қиш мавсумига тайёргарлик бўйича ишларни жонлантириш, уни сифатсиз, графикни бузган ҳолда бажараётганлардан жиддий талаб қилиш керак.

Комиссия мажлисида Акмал Икромов ҳайкалини қуриш, шунингдек Собир Раҳимов майдонини ободонлаштириш ҳақидаги ахборот тингланди.

ИМТИҲОНЛАР БОШЛАНДИ

Қарши даштининг ўнлаб ўзлаштирувчилари, республикадаги энг катта газни қайта ишлаш заводининг меҳнаткашлари Тошкент политехника институтининг химиклар ва газчилар шаҳри — Муборакда ташкил этилган филиалида кириш имтиҳонларини топшира бошладилар. Бу Ўзбекистон етакчи техника олий ўқув юртининг турли регионлардаги саноат ва қишлоқ хўжалик марказларида очилган ўн биринчи бўлимидир. Бу бўлимларда 60 дан кўп касблар бўйича мутахассислар тайёрланмоқда.

(ЎзТАГ).

ҚУРИЛИШ СИФАТИ ЛОЙИҲАДАН БОШЛАНАДИ

ШУ КУННИНГ ИНТЕРВЬЮСИ

Жиззах областининг Зомин районида ва Сирдарё областининг Ховос районида ҳашар йўли билан чорвачилик ва ғаллачиликка ихтисослашган «Чилонзор» ва «Октябрь» совхозларини барпо этиш ҳақидаги хабарни Тошкент шаҳрининг жамоатчилиги қувонч билан кутиб олди. Шаҳардаги кўпгина меҳнат коллективлари бу муҳим қурилишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишга интилиб, буюртмаларни тез ва соз бажариш учун мавжуд имкониятларни ишга солмоқдалар. «Узгипросельстрой» институти коллективи зиммасига «Чилонзор» совхозидаги ишлаб чиқариш объектларини лойиҳалаш вазифаси юклатилган. Шу институт директори Шоҳида Умаровна ҲАЙДАРОВА мухбиримизга шундай деди:

—Қўриқда «Чилонзор» ва «Октябрь» совхозларининг ташкил этилиши муҳим халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган ишдир. У Тошкент шаҳри аҳолисини чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлашни янада яхшилаш имконини беради, СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли амалга оширилишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади. Шунинг учун ҳам институтимиз коллективи бу катта ишда иштирок этиш ҳақидаги хабарни қувонч билан кутиб олди. Биз зиммамизга юклатилган вазифани тез ва соз бажариш учун бор имкониятларимизни ишга соламиз.

Бу ўринда шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, ҳозирги пайтда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бевосита раҳбарлигида республикамизда СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бўйича катта тадбирлар белгиланяпти. Бу тадбирларнинг амалга оширилишида бизнинг институтимиз коллективи ҳам фаол иштирок этяпти. Жумладан, шу беш йилликда республикада чорвачилик ва ғаллачиликка ихтисослашган 100 та совхоз ташкил этилади. Уларда асосан зотли қорамоллар етиштирилади. Бундан ташқари шу йилнинг ўзида республикамиздаги 45 та колхоз ва совхозда янги, типовой молхоналар қурилиши керак. Шу ва бошқа қурилишлари лойиҳалашда коллективимиз фаол иштирок этади. Бу бизга планга қўшимча берилаётган вазифалардир.

— Маълумки, ҳар бир қурилишнинг сифати лойиҳадан бошланади. Институтингиз коллективи совхозларнинг ишлаб чиқариш объектларини юқори сифатли лойиҳалар билан таъминлаш бўйича қандай тадбирлар белгиланяпти?

— Бизнинг институтимиз республикамиздаги қишлоқ хўжалиги қурилишларига лойиҳалар тайёрлаб берадиган бош зонал институтдир. Коллективимизда юқори малакали мутахассисларнинг катта отряди меҳнат қилаяпти. Улар кучи билан тўққизинчи, ўнинчи беш йилликлар мобайнида республикамизнинг турли областларидаги хўжаликларда қурилган посёлкалар, савдо марказлари, маданий-маиший объектлар, чорвачилик комплекслари, паррандачилик фабрикалари, теплицаларни лойиҳалаштирдик. Бу лойиҳаларимизга республика ва Бутуниттифоқ кўрикларида юқори баҳо берилган. Чўчқачилик комплексларини лойиҳалаш бўйича ҳам яхши тажрибага эгамиз. Сергелидаги 54 минг чўчқа боқилаётган комплекс, Зарбдордаги 24 минг бош чўчқага мўлжалланган комплекс, Фарғонанинг Фрунзе районидаги 24 минг бош чўчқага мўлжалланган комплекслар лойиҳасини бизнинг мутахассисларимиз тайёрлашган. Бу комплексларда яхши ишламоқда ва ўзини оқламоқда.

Шу ўринда лойиҳа бош пудратчиси бўлган «Средазгипроводхлопок» институтидан совхозлардаги ишлаб чиқариш объектлари лойиҳасини тайёрлаш бўйича буюртмани, шунингдек бу объектлар қуриладиган ернинг топографик суратларини тезроқ юборишларини илтимос қилардик. Бу бизга ишга тезроқ киришиш имконини беради.

—Қурилаётган комплексларда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш масаласига қай даражада эътибор берилади?

— Маълумки, республикамиз хўжаликларидаги кўпгина эски фермалар рентабелли эмас. Бунинг сабаби, биринчидан, уларда ишлаб чиқаришни механизациялаштириш даражаси паст, хўжаликлар етарли озуқа базасига эга эмас. Бундан ташқари, кадрлар масаласи ҳам дуруст ҳал этилмаган.

«Чилонзор» ва «Октябрь» совхозларини барпо этишда бундай нуқсонларнинг олдини олиш кўзда тутилган. Биринчидан, совхозлар ўзларининг озуқа-ем базаларига эга бўлади. Иккинчидан, комплексда барча асосий меҳнат жараёнлари тўла механизациялашган бўлади. Чўчқаларга ем бериш, чўчқахоналарни тозалаш, шамоллатиш ишларида ходимларга техника қўшқанот бўлади.

Лойиҳанинг биринчи навбати 12 минг чўчқани боқишга мўлжалланади. Шунинг ўзида ҳар йили 1300 тоннага яқин гўшт етиштириш мумкин бўлади.

Биз комплексда қурилишни жадаллаштириш учун қулай имкониятлар яратиш мақсадида биринчи навбатда ёрдамчи биноларни — омухта-ем омбори, омухта-ем цехи, санитария ва ветеринария мақсадларига хизмат қиладиган биноларни лойиҳалаштириш ниятидамиз. Бу ишларнинг ҳаммаси бош планга мувофиқ амалга оширилади.

Янги қуриладиган комплексда меҳнат жараёнлари юксак механизациялашган бўлиши ва арзон маҳсулот етиштиришни қуйидаги мисолдан ҳам билса бўлади. Қўл кучидан фойдаланиш даражаси юқори бўлган эски фермаларда бир центнер чўчқа гўшти етиштириш учун 20 одам-соат меҳнат сарфланади. Бизнинг лойиҳамиз бўйича қурилган Сергели ва Зарбдор чўчқачилик комплексларида эса 1 центнер гўшт етиштириш учун 3—4 одам соат вақт сарфланяпти.

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Тошкент область партия активининг 3 августда бўлиб ўтган йиғилиши меҳнаткашларни сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиялашни яхшилаш, уларнинг ишлаб чиқаришдаги активлиги ва ижодий ташаббусини ривожлантириш борасида область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилди. Нотиқлар меҳнаткашлар коллективларида партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларида илгари сурилган вазифаларни муваффақиятли бажариш мақсадида олиб борилаётган партиявий-сиёсий ишлар тўғрисида, резервлардан тўлароқ фойдаланишга, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини оширишга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилаётган шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг ташаббускорлиги тўғрисида гапирдилар.

Йиғилишда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада кучайтириш тадбирлари белгиланди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи Кино уйини қуришда актив қатнашганликлари учун 11-қурилиш-монтаж бошқармасининг ғишт терувчиси Олим Норхўжаевич **Эшонхўжаев**, монтажчиси Борис Александрович **Сорокин**, 98-ихтисослашган кўчма механизациялашган колоннасининг сувоқчиси Абдужалил Мажидович **Рўзметов**, «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Промгражданстрой» трестининг бошқарувчиси Шавкат Исҳоқович **Мавлудов** ва Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи правлениеси капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи Абдусаттор Тўхтаевич **Муродов** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор»** фахрий унвони берди.

Ўзбекистон Кинематографиячилар союзи Кино уйини қуришда алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларнинг бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет, хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекбирлашув правлениеси раисининг ўринбосари ўртоқ Отахон **Маҳмудовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, совет органларида кўп йил бенуқсон ишлаганлиги, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришилишига катта ҳисса қўшганлиги ва ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун СССР Медицина саноати министрлигига қарашли Тошкент химия-фармацевтика заводининг директори ўртоқ Элионора Николаевна **Шевченкони** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ОДИЛОНА КУРАШ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

Шаҳар ва қишлоқларда бўлаётган митингларда Ўзбекистон меҳнаткашлари Ливандаги Исроилнинг ваҳшиёна агрессиясини қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар. Бу митингларнинг қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Яқин Шарқ проблемасини тинч бартараф этиш юзасидан «Правда» газетаси саволларига қайтарган жавобларида баён этилган таклифларни астойдил қўллаб-қувватламоқдалар.

Ўзбекистон пойтахти Собир Раҳимов район соғлиқни сақлаш бўлими медицина ходимлари бўлиб ўтган митингда Ливан ва Фаластин халқларининг одилона кураши билан астойдил бирдам эканликларини айтдилар.

Болалар санаторийсининг бош врачи С. Ниёзов сўзга чиқиб бундай деди:

— Сионистлар АҚШнинг мадади билан Ливанда бегуноҳ одамларнинг қонини тўкмоқдалар. Улар қариялар, аёллар, болаларни ўлимга маҳкум этиб, Ғарбий Байрутни қамал қилишни кучайтирмоқдалар. Биз жаҳон халқларига мурожаат қилиб, босқинчилар ва уларнинг ҳомийлари ёвуз режаларини барбод этишга, тўрт миллион Фаластин халқининг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилишга даъват этамиз!

Митингда врач И. Маҳмудов, санитария инструктори Т. Василенко ва бошқалар сўзга чиқиб агрессор халқаро қонунларни жиноятқорона бузаётганлигини қораладилар ва босқинчиларнинг Ливандан дарҳол чиқариб юборилишини талаб қилдилар.

(ЎзТАГ).

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАН

Москвада совет раҳбарларининг Гренада партия-ҳукумат делегацияси бошлиғи, Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг Раиси, Халқ революцион ҳукумати Бош министри Морис Бишоп билан олиб борган музокаралари СССР билан Гренада ўртасида дўстлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муносабатларини самарали ривожлантириш йўлидаги муҳим босқич бўлди. Иккала партия ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимнинг, шунингдек иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорлик тўғрисида бир қанча битимларнинг имзоланганлиги халқларимизнинг тинчлик ва халқаро ҳамкорлик манфаатлари йўлида мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришга ёрдам беради. Морис Бишоп ана шу ҳужжатларни тарихий ҳужжатлар, деб таърифлади. У, мазкур ҳужжатлар Гренадада революцион жараённи янада ривожлантиришга стратегик таъсир ўтказажагини таъкидлади.

Кариб ҳавзасидаги кичик бир орол давлати — Гренададаги революция энг ёш революциялардан биридир. Мамлакатда Янги ЖУЭЛ ҳаракати партияси раҳбарлигидаги омманинг кураши натижасида америкапараст реакцион режим ағдариб ташланиб, халқ революцион ҳукумати ҳокимият тепасига келган пайтдан буён уч ярим йилдан камроқ вақт ўтди холос. Ана шу қисқа вақт ичида Гренадада ундаги 120 минг аҳоли манфаатларини кўзлаб муҳим социал-иқтисодий ўзгаришлар қилинди. Мамлакат экономикасининг асоси — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳажми 20 процент кўпайди. Ишсизлик икки баравар қисқарди. Маориф, соғлиқни сақлаш, уй-жой қурилиши, электрлаштириш соҳасида талайгина муваффақиятларга эришилди. Лекин, Гренада миллий мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш, Халқ революцион демократиясини ривожлантириш янги ҳокимиятнинг энг муҳим ютуғи, деса бўлади. Гренаданинг тинчликсевар ташқи сиёсати Кариб ҳавзасидан олис жойларда ҳам ҳурмат ва обрў-эътиборга сазовор бўлди.

Гренада халқига янги ҳаёт қурилиши йўлида катта қийинчиликларни бартараф этишга тўғри келмоқда. Бунда гап эски ва янги мустамлакачиларнинг узоқ ҳукмронлиги мероси — асрий қолоқликни тугатиш зарурлигидангина эмас, революция ғалаба қилган деярли биринчи кунларданоқ Гренада мамлакатдаги аввалги тартиботни тиклашга уринаётган Америка империализми агрессив йўлининг объекти бўлиб қолди. Аммо Вашингтон ўтказиб келаётган дўқ-пўписа, иғвогарликлар ва қамал қилиш сиёсати чинакам эркин демократик жамият барпо этиш йўлидан комил ишонч билан бораётган Гренада меҳнаткашларининг қатъий зарбасига дуч келмоқда.

Планетамиздаги барча прогрессив, тинчликсевар кучлар революцион Гренада томонидадир. Озод бўлган мамлакатларга нисбатан ўзининг принципиал сиёсатига содиқ бўлган Совет Иттифоқи АҚШнинг Гренадага нисбатан агрессив йўлини қатъий қораламоқда ва унинг мустақил ривожланиши учун қулай халқаро шарт-шароитлар вужудга келтирилиши учун курашмоқда.

Н. ЧИГИРЬ,
ТАСС шарҳчиси.

Долзарб мавзу

2-САҲИФАДА ЎҚИНГ:
Бугун биз Ўзбекистон пойтахтининг Октябрь районидаги корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар коллективларининг оталиқдаги Жиззах областининг Дўстлик районидаги, пойтахт областининг Тошкент ва Калинин районларидаги колхоз ва совхозлар билан ўзаро мустаҳкам алоқалари ҳақидаги материалларни эълон қиляпмиз.

ҲАММАМИЗНИНГ ВА ҲАР БИРИМИЗНИНГ ИШИМИЗ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — АМАЛДА

Мустаҳкам ва бузилмас, йилдан-йилга ривожланиб, кучайиб бораётган «Ўроқ ва Болға иттифоқи совет турмуш тарзининг ўзига хос белгиси бўлиб қолди. Қишлоқ ва шаҳар меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми маъқуллаган СССРнинг яқин йилларга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини ўзларининг жонажон ишлари сифатида қабул қилдилар.

Бугунги кунда Озиқ-овқат программасини амалга ошириш ишидан ҳеч ким четда қолмаслиги керак. Шу боисдан ҳам биз деҳқоннинг экин майдонларини кенгайтириш, агросаноат комплекслари қуриш, қорамолларни кўпайтириш, ҳосилни йиғиб-териб олиш борасидаги ташвишларига шерик бўлаяпмиз.

Тошкентликлар республика агросаноат комплекси моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун барча чораларни кўришяпти.

Яқинда бўлиб ўтган шаҳар ва район партия комитетларининг пленумларида, шу кунларда бўлиб ўтаётган меҳнат коллективлари йиғилишларида қишлоққа самарали моддий-техника ёрдами кўрсатиш, индустрия буюмлари етказиб бериш ҳажмини ошириш бўйича янги марралар белгиланди.

Ҳозир Ўзбекистоннинг ва мамлакатнинг барча пахтачилик хўжаликлари қудратли тракторлар паркига эга. Уни Тошкент машинасозлари ишлаб чиқаришади. Фақат ўтган ярим йил мобайнида деҳқонларга 12.374 трактор тайёрлаб жўнатилди.

Пахтазорларда мўл-кўл «оқ олтин» ҳосили етиштириляпти. Мўл ҳосилга экиш-тикиш мавсумида замин қўйилган. Меҳнатни механизациялаш ва интенсивлаш натижасида бу ишлар қисқа даврда тез ва соз амалга оширилади. Деҳқонларни экиш-тикиш техникаси билан «Узбексельмаш» заводи ишчилари таъминлашди.

Пахта ҳосилини йиғиб-териб олишни эндиликда «зангори кема»ларсиз тасаввур этиш қийин. Ҳозир деҳқонлар қўлига замонавий пахта териш машиналари бериб қўйилган. Улар орасида энг қимматли бўлган ингичка толали пахтани терадиган машиналар ҳам бор.

Агрегат, экскаватор ремонти, республика «Госкомсельхозтехникаси»га қарашли ремонт-механика заводи, подшипник ремонти заводи коллективлари ҳам қишлоқ учун кўплаб техника воситалари ишлаб чиқаришяпти.

Мавжуд машиналарнинг тўла қувватда ишлашини таъминлаш, уларни ремонтлаш, эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш энг долзарб вазифалардан биридир. Ишчилар бу ҳақда ҳам ўйлашаяпти. Фақат ўтган ярим йиллик мобайнида «Ташсельмаш», трактор, «Узбексельмаш», агрегат, «Ташхимсельмаш», компрессор, «Узбекхлопкомаш» заводлари қишлоқ хўжалик техникаси учун зарур бўлган турли хил эҳтиёт қисмлардан 15 миллион сўмликдан ортиғини тайёрлашди.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI Пленумидан сўнг деҳқонларга кўрсатилаётган ёрдам янада кучайди.

Тошкент шаҳридаги Чилонзор, Киров, Ленин, Акмал Икромов, шунингдек Октябрь, Собир Раҳимов, Куйбишев ва Сергели районлари меҳнат коллективлари Жиззах областининг Зомин районида ва Сирдарё областининг Ховос районида ғаллачилик ва чорвачиликка ихтисослашган «Чилонзор» ва «Октябрь» совхозларини ҳашар йўли билан барпо этиш бўйича қимматли ташаббус бошладилар. Бу катта ва мураккаб ишдир — қисқа муддатларда объектларни лойиҳалаш ва қуришни бошлаш, жойларда зарур инженерлик коммуникацияси, йўллар барпо қилиниши лозим. Бу ишга муҳим эътибор бериб, «Вечерний Ташкент»— «Тошкент оқшоми» газеталари редакцияси «Чилонзор» ва «Октябрь» совхозларида доимий ишчи-мухбирлар постини ташкил этади. Бундан мақсад янги совхозлар барпо этиш бўйича амалга оширилаётган ишларни кенг ёритишдан иборат.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Узавторемонт» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида корхонанинг ёрдамчи хўжалигини ривожлантириш бўйича оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Бу ташаббус шаҳар партия комитети томонидан маъқулланди. Ҳеч шубҳа йўқки, бу қимматли ташаббусни шаҳардаги барча йирик бирлашмалар ва ташкилотлар кенг қўллаб-қувватлашади ва яқин вақтларда ўз «қишлоқ цех»ларини — агросаноат комплексларини барпо этиш, майда корхоналар эса бундай комплексларни кооперация асосида барпо этиш учун барча чораларни кўришади.

Ёзнинг сўнгги ойи — август бошланди. Боғларда ва далаларда ҳосил етилди. Бугунги кунда биз учун боғлар ва далалар неъматини тез ва соз йиғиб олишдан муҳимроқ иш йўқ. Шаҳарликлар қишлоқдаги ишларда фаол иштирок этишяпти. Сабзавот ва меваларни йиғишаяпти, чорва учун пичан тайёрлашаяпти.

Йилдан-йилга оталиқ алоқалари мустаҳкамланмоқда. Йил бошидан ўтган вақт мобайнида шаҳардаги уч район — Октябрь, Киров ва Чилонзор районларининг меҳнат коллективлари Жиззах областининг Дўстлик, Зарбдор, Арнасой районлари колхоз ва совхозларига, шунингдек пойтахт область хўжаликларига 0,7 миллион сўмлик ҳажмида моддий-техника ёрдам кўрсатишди.

Кейинги сонларимизда ишчи ва қишлоқ мухбирларига сўз бериб, жойларда Озиқ-овқат программасининг бажарилиши, деҳқонларга ишчилар кўрсатаётган ёрдамнинг кенгайиши, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг янада юксалиши ҳақида ҳикоя қиламиз.

Шаҳарнинг меҳнат коллективлари беш йилликнинг иккинчи йилига қадам қўйишаркан, халқ хўжалик планларини муддатидан илгари адо этиш бўйича социалистик мажбуриятлар қабул қилишди. Уларда колхоз ва совхозларга самарали оталиқ ёрдами кўрсатиш, уларнинг ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантириш учун кўмаклашиш алоҳида таъкидлаб ўтилган. Жойларда белгиланган мажбуриятларни муваффақиятли амалга ошириш, оталиқдаги хўжаликлар билан тузилган шартномаларни сўзсиз бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш энг муҳим вазифадир.

ҚИШЛОҚҚА—САМАРАЛИ ЁРДАМ

ИШЧИ ВА ДЕҲҚОН: ҲАМКОР ВА ҲАМНАФАС

Шаҳардаги Октябрь райони меҳнат коллективларининг Жиззах область Дўстлик районидаги, шунингдек, пойтахт областининг Тошкент ва Калинин районларидаги оталиқлардаги хўжаликларга кўрсатаётган ёрдами ҳақида ҳикоя

СУРАТДА: Тошкент шаҳар Октябрь райони ва Жиззах область Дўстлик райони вакиллари оталиқ ёрдами масалаларини муҳокама қилишяпти. (Чапдан-ўнгга) Дўстлик район партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. И. Исроилов, Дўстлик район партия комитетининг иккинчи секретари М. С. Лим, Ўзбекистон ССР сув иншоотлари қурилиш Давлат комитетининг бошқарма бошлиғи А. В. Михайлин, Дўстлик район партия комитетининг бўлим мудирлари А. Омонов ва М. Эргашев, «Главсредазирсовхозстрой»нинг бошқарма бошлиғи ўринбосари Ш. З. Зоиров, «Джиззаксовхозводстрой» трести бош инженери Ҳ. Усмонов ўртоқлар. М. Нуриддинов фотоси.

...Шаҳар ишчилари билан қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида алоқа ўрнатиш, улар ўртасида осонлик билан барпо этиш мумкин бўлган ўртоқлик формасини ўрнатиш, —бизнинг вазифамиздир, ҳокимият тепасида турган ишчилар синфининг асосий вазифаларидан биридир.

Ульянов (Ленин)

МУҲИМ, ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР

Бизнинг интервью

Октябрь райони корхоналари, ташкилотлари ва муассасалари коллективлари шартномадаги мажбуриятларини бажара бориб, оталиқдаги хўжаликларга катта ва кўп томонлама ёрдам кўрсатяпти. Беш йилликнинг фақат бир ярим йили мобайнидаги бу моддий-техника ёрдами ҳажми 600 минг сўмни ташкил этди. КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида ишлаб чиқилган шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги меҳнатдаги ҳамкорликни кучайтириш бўйича тадбирлар ўз самарасини беряпти.

— Бу ишнинг қайси йўналишларини энг муҳим ҳисоблаш мумкин? «Оқшом» мухбирининг бу саволига жавоб бериб, Октябрь район партия комитети биринчи секретари **О. Расулов** шундай деди:

— Марказий Комитет Пленуми қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида, қабул қилинган СССРнинг Озиқ-овқат программасида муҳим вазифа — қишлоқ хўжалигидаги ишларни, шунингдек, унга хизмат кўрсатадиган саноат, қурилиш, транспорт, савдо соҳаларининг ишини бир-бирига боғлаш, бирлаштириш, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва уларни истеъмолчиларга етказиб беришга қаратиш вазифаси қўйилган.

Бизда бу борада маълум тажриба тўпланди. Гапни Калинин районида янги чўчқачилик комплекси қурилганлигидан бошламоқчиман. Бу бўрдоқичилик хўжалиги бундан икки йил муқаддам 25 та чўчқадан бошланганди. Ҳозир бу ерда 3 мингтага яқин чўчқа боқиляпти. Овқат чиқиндиларини йиғиш, етказиб бериш ва қайта ишлаш жараёни яратилди. Ишга туширилгандан бери шаҳарликлар бу ердан 100 тоннага яқин гўшт олди.

Корхоналарнинг раҳбарлари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари бу тажрибадан фойдаланиб, фақат чўчқа эмас, парранда, қорамоллар боқиладиган ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиш ҳақида жиддий ўйлашлари керак.

Чўлқуварлар илтимосига биноан бизнинг коллективлар Жиззах область Дўстлик районида 2 минг бош чўчқага мўлжалланган яна битта комплекс қуряпти.

Май Пленумининг ҳар бир коллектив, айниқса йирик корхона ва ташкилотлар ўз агрохўжалигига эга бўлиши зарурлиги ҳақидаги қарорини район меҳнаткашлари қониқиш билан кутиб олишди.

— Октябрь районида сув хўжалиги ва пахтачилик масалалари билан шуғулланадиган ташкилотлар талайгина. Уларнинг қишлоқ хўжалиги моддий-техника базасини мустаҳкамлашдаги ролига қандай баҳо берасиз?

— Улар катта, салмоқли ишлар қилишаяпти. Фақат «Главсредазирсовхозстрой», республика сув хўжалиги министрлиги «Средазгипроцелинстрой», «Узгипроводхоз», «Узводпромпроект», «Узоргтехстрой-мелиорация» институтлари коллективлари шу беш йилликда 9 минг гектар суғориладиган майдонни фойдаланишга топширишади ва 2,6 миллион гектар яйловга сув чиқаришади.

Бу планларнинг амалга оширилиши партия ташкилотларининг катта ташкилотчилик ишларини талаб этади.

— Бу жойларда ҳамма нарса кўнгилдагидек, жиддий муаммолар йўқ, дейиш учун асос бўладими?

— Йўқ, албатта. Озиқ-овқат программаси, оталиқ ёрдами кўп тармоқли, мураккаб ишдир. Бу борадаги ишлар узоқ муддатга ёки қисқа муддатга мўлжалланган бўлиши мумкин. Бу борада ҳал этилмаган вазифалар ва муаммолар анчагина.

— Озиқ-овқат программаси комплекс ёндошишни талаб этади. Сиз унинг қайси томонларига диққат-эътиборни қаратган бўлардингиз?

— Мен шу муносабат билан қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини йиғиб-териб олиш ва уни қайта ишлаш, сотиш, магазинлар, ошхоналар тармоғини тўғри жойлаштириш, аҳоли учун қулайлик яратиш мақсадида уларнинг иш режимини яхшилаш масалаларига тўхталардим.

Аммо райондаги савдо ташкилотлари иши, омборлар ва совутиш ускуналарининг аҳволи, жумладан «Ташплодоовощ» кўтара-чакана савдо идораси иши анча яхшиланишни талаб этади. «Ташплодоовощ» район идораси замонавий сабзавот омборлари қурилиши масаласи билан дуруст шуғулланмаяпти.

Савдо ташкилотлари аҳоли эҳтиёжини яхши ўрганмайди.

Барча бу масалалар Октябрь район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида атрофлича муҳокама қилинди. Олдинда кўпгина қизиқарли ишлар турибди.

«Ўроқ ва Болға» иттифоқини мустаҳкамлайлик

Дўстлик Жиззах областининг азамат районларидан саналади. Тошкент шаҳрининг Октябрь райони билан анча йиллардан бери дўстона алоқалар ўрнатиб келаётган бу район меҳнаткашларининг республикада қишлоқ хўжалигини, жумладан пахтачилик ва чорвачиликни ривожлантиришдаги улуши салмоқли. Район партия ташкилотига тажрибали партия ходими, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати **Х. И. Исроилов** бошчилик қилади. У мухбиримизга оталиқ ёрдамининг аҳамияти ҳақида гапириб, шундай деди:

— Мамлакатимизнинг кучи-қудрати ишчилар синфи ва деҳқонлар синфининг мустаҳкам бирлигидадир. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз бу бирликни тобора мустаҳкамлашга, шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги алоқаларни кучайтиришга муҳим аҳамият бериб келаяпти.

Мирзачўл тарихан қисқа муддатда, совет халқларининг улуғ ризқхонасига айланди. Бугун чўлда ташкил этилган хўжаликларни айланиб, чўлқуварларнинг яшаш ва меҳнат шароитлари билан танишган киши бу ерларнинг бундан ўн беш-йигирма йил муқаддам кимсасиз биёбон бўлганлигига ишонмайди. Биз ғоят қисқа муддатда қишлоқ хўжалигини ва аҳолининг турмуш маданиятини юксалтиришда олға томон катта қадам қўйдик. Бу муваффақиятларда, ҳеч шубҳасиз, бизга беминнат оталиқ ёрдами кўрсатиб келаётган Октябрь райони меҳнат коллективларининг муносиб улуши бор.

Юксак даражадаги механизациясиз ҳозирги қишлоқ хўжалиги тараққиётини тасаввур этиш қийин. Партия ва ҳукуматимиз буни яхши ҳисобга олиб, бизга барча шароитларни яратиб беряпти. Бугунги кунда далаларда чигит экишдан тортиб, ғўзага ишлов бериш, чеканкалаш, ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган барча ишлар машина-механизмлар зиммасига юклатилган. Бизга юборилаётган техника воситаларининг асосий қисмини Тошкент саноат корхоналари коллективлари етказиб бераяпти. Бунинг учун улардан беҳад миннатдормиз.

Баҳорги экиш-тикиш пайтида ва кузги йиғим-терим мавсумида Октябрь райони корхона ва ташкилотлари 50 тадан ортиқ кўчма автоустахона юборишади.

Районимиз марказида кўп профилли 400 ўринли шифохона бор. Ундаги шарт-шароит ва беморларга кўрсатилаётган хизмат шаҳардаги шифохоналардагидан қолишмайдиган даражада. Бу ерда тошкентлик профессор ва ассистентларни тез-тез учратиш мумкин.

Илгари оталиқ ёрдами бўйича шартнома тузганда қурилиш ишлари назарда тутилмасди. Кейинги йилларда бу ҳам расм бўляпти.

— Халқимизда қарс —икки қўлдан, деган нақл бор. Дўстлик райони меҳнаткашлари «Ўроқ ва Болға» иттифоқининг мустаҳкамланишига қўшаётган ҳисса ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Районимиз меҳнаткашлари бу йил 78 минг тонна пахта, 25 минг тонна дон, 450 тонна картошка, 5400 тонна сабзавот, 10.200 тонна полиз маҳсулотлари, 4 минг тонна узум, 1900 тонна хўл мева, 500 тонна гўшт, 5300 тонна сут, 400 минг дона тухум ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш учун курашаяпти. Бу ноз-неъматларнинг анчагина қисми, шубҳасиз, Тошкент шаҳри меҳнаткашларига аталгандир.

— СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси қабул қилиниши муносабати билан район меҳнат коллективлари олдида қандай вазифалар турибди?

— СССРнинг озиқ-овқат программаси тарихий аҳамиятга молик буюк ҳужжатдир. У партиянинг шу ўн йилликдаги иқтисодий стратегиясининг энг муҳим таркибий қисмидир. Бу ҳужжат ердан, сувдан, ишлаб чиқариш қувватларидан омилкорлик билан фойдаланиб, Ватанимизнинг иқтисодий қудратини янада оширишни кўзда тутади.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми материаллари, СССРнинг Озиқ-овқат программаси райондаги барча партия ташкилотлари йиғилишларида кенг муҳокама қилинди. Коммунистлар қишлоқ хўжалигини, айниқса унинг етакчи тармоқлари бўлган пахтачилик ва чорвачиликни янада ривожлантириш бўйича конкрет таклифлар айтдилар. 1990 йилгача бўлган муддатда районимизда қишлоқ хўжалиги, айниқса чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кескин ортади.

ҚАТОРДА НОРИНГ БЎЛСА...

Бу йил районимиздаги ўнта пахтачилик бригадаси коллективи СССР 60 йиллиги шарафига 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштириш ташаббуси билан чиқди. Бу ташаббускорлар орасида бизнинг бригадамиз коллективи ҳам бор.

Катта ваъдани уддалаш учун бригадамиз аъзолари эрта баҳордан далани маскан тутиб, картада кўчатлар бут, ҳар бир ниҳол серҳосил бўлиши учун зўр бериб меҳнат қилишаяпти. Ҳаракатларимиз натижаси кўзга кўриниб қолди. Айрим ниҳолларда ҳозирнинг ўзида 5—6 тадан кўсак пайдо бўлди.

Бригадамизнинг 12 аъзоси, 80 гектар ери бор. Ҳар бир кишига ўртача 6—7 гектардан майдон тўғри келади. Агар ишчилар синфи етказиб бераётган қудратли техника бўлмаса, бунча оз ишчи кучи билан шунча майдондаги пахтани уддалаш амри маҳол.

Бригадамиз аъзоларининг ҳаммаси механизатор. Пахта етиштириш ва йиғиб-териб олишдаги қарийб ҳамма ишларни техника ёрдамида бажарамиз. Жумладан, ўтган йили пахта тайёрлаш планини беш иш кунида бажардик.

Совхозимизга бир неча йилдан бери Октябрь районидаги «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи оталиқ ёрдами бериб келяпти.

«Ёш гвардия» театри санъаткорлари қишлоғимизга тез-тез келиб, томоша кўрсатишади. Эндиликда совхозимизда театр ташкил этишда кўмаклашишмоқчи.

Хуллас, шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги тобора мустаҳкамланиб бораётган алоқалар олдимизда турган хўжалик ва маданий масалаларни анча осон ҳал этиш имконини бермоқда.

Р. НУРЛИБОЕВ,
Дўстлик районидаги Ленин номли 11-совхоз-техникум далачилик бригадаси бошлиғи, Ленин ордени кавалери.

НАМУНАЛИ ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

«Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи илгари ҳам қишлоқларга самарали ёрдам кўрсатишарди. Жумладан, икки йил муқаддам дўстликликлар илтимосига биноан район марказида бош корхона металлчилари тайёрлаган иккита иситиш қозони ўрнатилганди. Ўтган қиш ускуналар бенуқсон ишлаётганини кўрсатди.

Эндиликда, КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида бу ёрдам янада кўптомонли комплекс характерга эга бўлди. Корхона ишчилари Дўстлик район партия комитетининг илтимосига биноан ишлаб чиқариш-техника ёрдами кўрсатишни давом эткзишга қарор қилишди. Ўтган ойда бир гуруҳ ходимларимиз Дўстликда бўлишди. Йиғилиш ўтказилиб, унинг ишида район коммунал хўжалик бўлими ва район хўжалик ҳисобидаги эксплуатация участкаси мутахассислари иштирок этишди. Қишлоқликларга коммунал хўжалиги объектларига ишлаб чиқариш-техника хизмати кўрсатишда ёрдам бериш бўйича тадбирлар белгиланди ва тасдиқланди.

Ҳар йили чўлқуварлар буюртмасига биноан иккита энергетика агрегати— иситиш қозони тайёрлаб берилади. Бундан ташқари бирлашма мутахассислари кучи билан район қозонхоналари ҳар йили кўздан кечириб чиқилади. Бундан мақсад уларнинг қиш мавсумида яхши ишлашини таъминлашдан иборатдир.

Тадбирларда бундан ташқари Дўстлик районининг энергетика ускуналари ва иситиш объектларига материаллар, эҳтиёт қисмлар ажратиш, шунингдек ҳар йили 25—30 минг сўмлик ҳажмида ремонт ишларини бажариш кўзда тутилган.

Ўтган йиллардаги сингари «оқ олтин» йиғим-терими мавсумида оталиқдаги районга ремонтчилар бригадаси жўнаб кетади.

Бирлашма коллективи бундан ташқари пойтахт области колхоз ва совхозларига ҳам оталиқ ёрдами кўрсатиб келяпти. Ҳозир бизнинг мутахассислар Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхозида теплица қуришда шартнома асосида иштирок этишяпти. Куни-кеча Тошкент районидаги «Ленинград» совхозида бирлашманинг ходимлари совхоз ишчиларига сабзавот маҳсулотларини йиғиб-териб олишда, карам экишда ёрдам беришди.

Н. ЛАРИНА,
«Средазэнергоцветмет» ишлаб чиқариш бирлашмаси радиомонтажчиси.

ЧЎЛЛАР УЙҒОҚ

Қишлоқ жойларда бирон марта бўлган киши дала йўлларидан автомашиналар кетма-кет ўтиб бораётганлигига эътибор беради. Гўё бутун чўл уйғоққа ўхшайди...

Шунинг учун ҳам Озиқ-овқат программасида қишлоқ экономикасини юксалтиришда, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришда автомобиль транспортига катта аҳамият берилган. Фақат ўтган йилнинг ўзида республика автомобиль транспорти министрлиги хўжаликларига қарашли автомобиллар билан 3.7 миллион тонна пахта, 2,1 миллион тонна пахта чигити, 2,5 миллион тонна сабзавот, полиз маҳсулотлари ва мева, 1,2 миллион тонна дон ташилди.

Пахтани йиғиб-териб олиш пайтида ортиқча оворагарчиликларга чек қўйиш мақсадида ҳосил бевосита даладан пахта пунктларига ва пахта заводларига ташилади. Худди шу усулда, мана бир неча йилдирки, сабзавот маҳсулотлари бевосита савдо тармоқларига ташилмоқда.

Шу мақсадда махсус тайёрланган контейнерлар жорий этилган. Бу автомобилларнинг юк ортиш ва тушириш пайтида туриб қолишини кескин камайтириш, маҳсулотни уринтирмаслик имконини беради.

Бошқа нарса ҳам муҳим. Пахта ҳосили 2 мингта ихтисослашган автопоездда қопқанорсиз ташилади. Ғалла маҳсулотларини омборлардан комбинатларга ташишда дон ташишга мослаштирилган ярим прицепли самосваллардан фойдаланилади. Бундай машиналар ёрдамида 160 минг тоннага яқин озиқ-овқат маҳсулотлари ташилади.

Соҳамизнинг барча автокорхоналари, бўлинмалари ва коллективлари қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантиришда, ҳосилни йиғиб-териб олишда, қишлоқ хўжалиги техникасига хизмат қилиш ва ремонтдан чиқаришда, ишлаб чиқариш бинолари қурилишида самарали ёрдам кўрсатишади. Минглаб автотранспортчилар дала ишларида —қишлоқ хўжалиги экинларини чопиқдан чиқаришда, чеканкалашда, ем-хашак тайёрлашда республиканинг пойтахт области, Жиззах ва бошқа областларнинг колхоз ва совхозларига яқиндан ёрдам беришади. Юзлаб ҳайдовчилар «зангори кема»лар рулига ўтириб, қишлоқ механизаторлари билан бир сафда фидокорона меҳнат қиладилар.

К. КУЧУМОВ.
Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлиги партия бюроси секретари.

Тошкент районидаги А. Абдураҳмонов номли совхоз боғларида мевалар ғарқ пишди. Тошкент электромеханика техникуми студентлари бу ерга боғбонларга пишган мева ҳосилини йиғишда ёрдам бергани келишди. Назорат-компрессор машиналари бўлими иккинчи курс талабалари ўз студентлар отрядига «Электромеханик» деб ном қўйишди.

Совхознинг 9-бригадаси бошлиғи Йўлдош Носиров (суратда: ўртада) ҳашарчилар хизматидан мамнун. Уларнинг ҳар бири кунига 70 килограммдан нок теришаяпти. Вячеслав Паклин (чапда) отряддаги зарбдор ёшлардандир.

— Мевалар яшикларга яхшилаб жойланди,— деди студентлар отряди раҳбари ўқитувчи Ю. Л. Яковлев (ўнгда). —Эндиликда нокларни машиналарга ортиб, шаҳардаги савдо базаларига, дўконларга жўнатиш керак.

ПИЧАН ТАЙЁРЛАШДИ

Бўстонлиқ райони хўжаликларида пичан тайёрлашда Октябрь районидаги ташкилот ва муассасаларнинг 2000 дан ортиқ ходими фаол иштирок этяпти.

Жумладан, республика сув хўжалиги министрлиги, енгил саноат министрлиги марказий конструкторлик-технология бюроси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси сейсмология институти ходимлари «Қизилтув» совхози чорваси учун пичан тайёрлаяпти. Қишлоқ хўжалиги министрлиги ходимлари «Ленинград» совхози, «Средазгипроцелинстрой» институти, Ўзбекистон ССР Давлат стандартлар бошқармаси ходимлари Фрунзе номли совхозда меҳнат қилишяпти. Мавсум бошидан бери улар 600 тоннадан ортиқ пичан тайёрлашди. «Бу бизнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга, жамоат чорвачилигини ривожлантиришга қўшган ҳиссамиз бўлади», дейди шаҳарликлар.

КОМПЛЕКС ҚАД РОСТЛАЯПТИ

РЕПОРТАЖ

Бундан 15—20 йил муқаддам Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилган ерларида ташкил этилган совхозлар қурилиши лойиҳалаштирилганда уларда чорвачилик комплекслари бўлиши кўзда тутилмаганди. Ҳаёт бу йўлнинг тўғри эмаслигини кўрсатди. Ўнинчи беш йиллик бошидан Мирзачўлдаги барча хўжаликларда чорвачиликни ривожлантиришга эътибор кучайди.

Ҳозир эса барча хўжаликлар чорвачилик фермаларига эга. Гўшт, сут, тухум ишлаб чиқариш йилдан-йилга ортмоқда. Бу муҳим ишни амалга оширишда оталиқ ташкилотлар ҳам ўз ҳиссаларини қўшишга ҳаракат қилишмоқда.

Октябрь районида ўтган йили чўлқуварларга оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича тадбирлар режалаштирилаётганда йирик чўчқачилик комплекси қурилиши ҳам белгиланди. Дўстлик районидагилар бу хабарни қувониб кутиб олишди. Саркисов номли 12-совхоздан қурилиш учун жой ажратилди.

Бу хўжалик 4,5 минг гектар майдонда деҳқончилик қилади. Пахтачилик етакчи тармоқ ҳисобланади. Лекин чорвачилиги анча суст ривожланаяпти. Хўжалик ўз кучи билан юксак даражада механизациялашган чорвачилик комплекси қуриш имконига эга эмас. Шу сабабли ҳам бу ерда оталиқ ташкилотлар маблағи билан икки минг бош чўчқа боқиладиган комплекс қурилиши айни муддао бўлди.

— Янги комплекс қуриб битказилиши билан совхозимиз гўшт етиштиришни ҳозирги 6—7 тоннадан 600—700 тоннага етказиш имконига эга бўлади,— деди совхоз директори Маматкарим Қулжонов биз билан суҳбатда.— Шу мақсадда ҳозирдан озуқабоп экинлар экиладиган майдонларни кенгайтираяпмиз.

Комплекс қурилишини амалга ошираётган «Джиззаксовхозводстрой» трести механизациялашган кўчма колоннаси раҳбарлари билан қурилишни кўздан кечирдик. Ўтган йили бу ерда 60 минг сўмлик иш бажарилганди. Бу йил 200 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиши ва комплекснинг биринчи навбати битказилиши лозим. Шу пайтгача нуль цикли ишлари бажарилди, пойдевор қурилди. Ҳозир Анатолий Созинов бошлиқ қурувчилар колонналарни ўрнатишаяпти.

Қурувчилар дуруст меҳнат шароити яратиб берилмаётганлигидан шикоят қилишди. Уларнинг шикояти ўринли. Қуёш олов пуркаётган бийдай далада, ҳатто, биронта вагонетка ҳам йўқ. Сув, озиқ-овқат таъминоти дуруст эмас. Агар аҳвол шундай бўлса комплекс биринчи навбатининг бу йил битказилиши даргумон бўлиб қолади.

Биз Тошкентга қайтгач, қурилишга мутасадди бўлган Ўзбекистон ССР сув иншоотлари қурилиши Давлат комитетидаги ўртоқларга ўз фикримизни айтдик. Улар комплекс қурилиши масаласи куни-кеча «Джиззакводстрой» тресте раҳбарлари иштирокида муҳокама қилинганлиги, қурилишни тезлаштириш бўйича тадбирлар белгиланганлигини айтишди. Бу тадбирлар қай даражада амалий кучга эга эканлигини вақт кўрсатади.

А. ЭГАМНАЗАРОВ,
«Тошкент оқшоми» махсус мухбири.

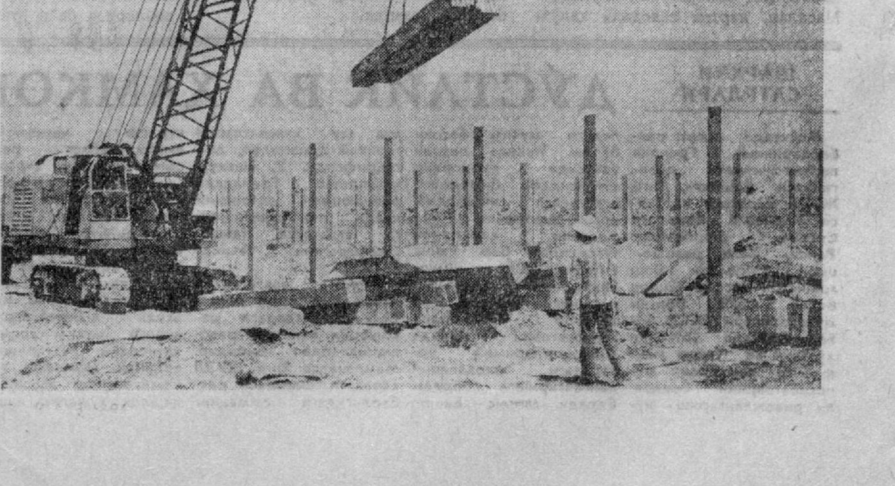

СУРАТДА: Саркисов номли 12-совхозда қурилаётган чўчқачилик комплексида.

М. Нуриддинов фотолари.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

• *ШИФОКОР ҚАБУЛИДА*

БОЛАНИНГ БУЙРАГИ НОЗИК

Болаларда буйракнинг зарарланиши катталарга нисбатан кўпроқ учрайди. Болаларда буйрак зарарланишининг ўзига хослиги энг аввало, бола организмининг вегетатив иннервация (орган ва тўқималарнинг нервлар билан таъминланиши) ва томир системасининг хусусияти билан изоҳланади.

Буйрак касаллиги ўта хавфлидир. Аксарият ҳолларда йиллаб суст кечадиган, белгилари рўй-рост намоён бўлмайдиган бу турдаги касалликлар ангина, юқори нафас йўлларининг шамоллаши, зотилжам, сурункали тонзиллитнинг асорати натижасида келиб чиқади.

Одатда буйрак қон томирларга бой бўлиб, талай миқдорда қон тутади, бу қон буйракдан болаларда катталарга нисбатан тезроқ ўтади. Бу турдаги касалликларнинг асосий қисмини пиелонефрит ва нефрит ташкил қилади. Пиелонефритда яллиғланиш жараёни бир ёки иккала буйракдан ташқари пешоб чиқариш йўлларининг шиллиқ қаватини ҳам қамраб олади. Нефритда эса патологик жараён фақат буйрак тўқимасини зарарлайди, иккала буйракнинг ҳам яллиғланишига, функциясининг пасайишига сабаб бўлади.

Пиелонефритни кўпинча ичак таёқчаси, протей микроблари ҳамда стрептококк ва стафилококк инфекцияси чиқаради. Бу микроблар пешоб чиқариш канали, қовуқ, пешоб пайи орқали буйрак жомига ўтади, айрим ҳолларда инфекция лимфа ва қон оқими билан ичакдан ёки бошқа инфекция ўчоғидан ўтади.

Нефритнинг ривожланиши, асосан, организм реактивлигининг ўзгаришига боғлиқдир. Инфекция такрор таъсир қилгач, организмнинг сезгирлиги ошади, реакцияси кучайиб, микроблар қонга заҳарли моддалар чиқаради. Натижада организмда мураккаб иммунологик реакциялар бўлади, буйрак тўқимаси яллиғланади. Бу эса нефритнинг ўзига хос белгилари намоён бўлишига ёрдам беради. Лекин у бирдан бошланмай, ўткир юқумли касалликдан 10—15 кун ўтгач авж олади. Шу кунлар давомида организмнинг сезгирлиги ошади.

Буйрак касаллиги болаларда ўткир бошланади. Боланинг ҳарорати тез кўтарилади, пешобида эса ўзига хос ўзгаришлар пайдо бўлади: пиелонефритда пешоб хира бўлиб, чўкма ҳосил қилади. Чўкмада оқ қон таначалари учрайди. Бундан ташқари пиелонефрит билан оғриган болаларда тез-тез пешоб ажралиши, бу пайтда оғриқдан қийналиши мумкин. Нефрит билан оғриган болаларда пешоб қизаради (қон келади), юз-кўзи шишади, қон босими ошиши мумкин.

Кўпинча буйракда патологик жараён секин-аста ривожланади, касаллик суст кечади, унинг белгилари рўй-рост намоён бўлмайди. Бундай пайтда бола дармонсизланади, ранги кетади, иштаҳаси пасаяди, инжиқ бўлади, баъзан айниқса, пиелонефритда ҳарорати ошиши, бели оғриши мумкин.

Бундай пайтда ота-она беларво бўлмаслиги лозим. Чунки айни шу пайтда болани тезда врачга кўрсатиш, пешобини анализ қилиш керак. Касаллик қанчалик тез аниқланиб, уни даволашга қанчалик тез киришилса, бемор шунча тез тузалиши мумкин.

Даволаш албатта, касалхонада бошланиши керак, кейинчалик эса ойлаб, баъзан йиллаб врач назорати остида уйда давом эттирилади. Ота-оналардан қунт, чидамлилик, врачнинг парҳез тўғрисидаги маслаҳатларига сўзсиз, изчиллик билан амал этиш талаб қилинади.

Ўткир буйрак касаллигининг оқибати болаларда кўпинча яхши ўтиб кетади. Аммо шуни унутмаслик керакки, пиелонефрит ҳам, нефрит ҳам такрорланиши мумкин. Демак, ота-оналарнинг асосий вазифаси унинг олдини олишдир. Бунинг учун болани ангина, юқори нафас йўллари катори, зотилжам, сурункали тонзиллит касалликларидан сақлаш керак. Шунингдек, бузилган тишларни ўз вақтида тузатиш ва бошқа инфекция ўчоқларини йўқотиш лозим.

Ота-оналар шуни эсдан чиқармасликлари керак: болани ёшликдан совуқдан асраб чиниктириш керак, буйрак касаллиги билан оғриган болаларни маълум вақтгача нефролог рухсатисиз эмлаш ман этилади, чунки улар буйракдаги нохуш ҳолатнинг такрорланишига олиб келади.

М. ДАМИНОВ,
Тошкент Давлат медицина институти болалар касалликлари кафедраси доценти.
Б. ОЛИМХЎЖАЕВ,
ассистент.

ВИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

•

ТИШ НЕГА САРҒАЯДИ?

Нега баъзи одамларнинг тиши сарғайиб кетади? Бу ҳам касаллик аломатими?

Ш. Нигматов,
игчи.

Одатда папирос чекадиганларнинг тишлари сарғайиб кетади. Баъзи дори препаратлари, аччиқ чой ва қора кофе таъсирида, баъзи ўсимликлар — мойчечак, маврак (шалфей), эман пўстлоғи дамламалари билан оғиз чайилганда ҳам тишлар сарғаяди.

Одамнинг ёши ўтиши билан, шунингдек ичимлик сувда фтор моддаси ортиқчалигидан юзага келган флюороз касаллиги оқибатида тишлар сарғая бошлайди.

Бола флюороз кўп учрайдиган жойда туғилса ёки 3—4 ёшдан бошлаб шу жойда яшаса, боланинг доимий тишларида сариқ ва жигарранг доғлар пайдо бўлади. Кўпинча юқори курак тишлар кўпроқ, пастки жағ тишлар, шунингдек чайнов тишлар камроқ зарарланади.

Бир жойда яшайдиган, таркибида фтор миқдори бир хил сувдан ичадиган одамларда кўпинча тиш тўқималаридаги ўзгаришлар турли даражада намоён бўлади. Бу организмнинг умумий ҳолатига, унинг фторга қанчалик сезгирлигига боғлиқ бўлади.

Тишдаги доғлар аста-секин йўқолиб ва эмаль яна нормал ҳолатда ялтираб туриши мумкин.

Сувда фтор моддаси кўп бўладиган районларда флюорознинг олдини олиш учун сувда фтор камайтирилади.

Баъзи одамлар сарғайиб қолган тишларини ичимлик сода, туз, водород пероксид билан тозалайдилар. Бундай қилиш ярамайди, бунинг фойдаси бўлмайди, аксинча эмални кеткизиб юборади.

Тишларнинг кунига икки маҳал-эрталаб ва кечқурун тиш пастаси ва порошоги билан тозалаш керак.

М. ОРИФЖОНОВА
тайёрлаган.

ИБРАТЛИ НАҚЛЛАР

Абадий бахт

Бир донодан сўрашибди:

— Инсон учун ҳаётда энг қимматли ва энг муҳим нарса бойликми ёки шон-шуҳратми?

Доно бир дақиқа ўйлаб, шундай жавоб берибди:

— Инсонни бойлик, шон-шуҳрат маълум вақт бахтли қилиши мумкин, лекин абадий бахт сиҳат-саломатликдир.

∴ ∴ ∴

Нафсини тийган...

Машҳур ҳаким Абу Бакр Розийдан сўрашди:

— Озиқ-овқат ҳаёт манбаи деб биламиз, уни тановул қилишда нимага эътибор бериш керак?

Абу Бакр айтди:

— Ҳаётда энг лаззатли нарса меъёрдир. Инсон боласи меъёр деган нарсани билгани учун ҳам азиздир. Молу-ҳайвон меъёрни билмайди. Халқ гапни қиёмига етказиб бундай деган: «Нафсини тийган —султон, нафсини тиёлмаган — ултон», яъни итдир.

Ш. АЛИМОВА.

НОЗ-НЕЪМАТЛАР

Сабзи шарбати

Сабзи витаминларга бой, тан-сиҳатлик учун фойдали озуқа эканлигини ҳамма билади. Сабзи шарбати одам терисини яхшилайди, кўз нурини равшан қилади.

Инглиз медиклари икки мингга яқин беморни кузатиб, сабзининг яна бир фойдали хосиятини аниқлашди. Сабзидаги каротин моддаси ўпкада пайдо бўлувчи рак касаллигидан яхши сақлай олар экан.

Меҳнатда синалган — элда азиз, деган гап бор. Шаҳримиздаги 5-стоматология поликлиникасининг моҳир ва ишчан врачларидан кўпчилик хурсанд бўляпти. Шунинг учун ҳам бу коллектив шаҳар стоматология поликлиникалари ўртасида иккинчи ўринни эгаллади.

СУРАТДА: шу поликлиниканинг физиотерапия бўлими врачи С. Айтмуҳамедова.

М. Нуриддинов фотолари.

ТАБОБАТ ТАРИХИДАН

ЗУЛУКНИНГ ХОСИЯТИ

Ҳаёт тақозоси билан 1210 йилларда Ҳиндистоннинг Деҳли шаҳрига бориб қолган фарғоналик табиб Абу Бакир ибн Али Усмон ал-Косоний (XII—XIII аср) Абу Райҳон Берунийнинг «Табобатда фармакогнозия» яъни «Сайдана» номли асарини биринчи бўлиб араб тилидан форс тилига таржима қилади. Косоний «Сайдана» номи билан машҳур бўлган мазкур асарнинг ўзи бажарган форсча таржимасига арабча асл нусхада бўлмаган дориларнинг табиати, таъсири ва хосиятлари ҳақидаги тиббий маълумотларни ўзидан олдин яшаб ўтган Абу Зайд Арражоний (X аср) асарларидан фойдаланган ҳолда қўшган.

Хусусан, Фарғона водийсида учрайдиган ўсимлик, ҳайвон ва маъдан жинсидан олинадиган дориларни ҳам лозим деб ҳисоблаган жойларида эслатиб ўтади. Бу ҳол Ўрта Осиё табобати тарихини ўрганиш учун муҳимдир. Косонийнинг берган маълумотига кўра Фарғона вилоятининг баъзи шаҳарларида яшовчи аҳоли зулукни ўша XII асрларда «зурук» тарзида талаффуз қилганлар. Қўқон шаҳри сувларида яшайдиган зулуклар эса алоҳида тиббий аҳамиятга эга бўлган, шунинг учун ҳам уларни бошқа шаҳарлардан келиб олиб кетганлар.

Зулукларнинг ҳаммаси ҳам тиббий мақсадда қўлланилмаган. Улар табобат нуқтаи назаридан, шартли равишда, заҳарли ва фойдали деб аталган икки турга бўлинган: Ибн Сино ҳинд табибларининг фикрларига қўшилган ҳолда тиббий мақсадда фойдаланиб бўлмайдиган зулуклар ва уларнинг одам гавдадаги аъзоларига етказадиган зарарли таъсирлари ва ташқи қиёфалари ҳақида шундай дейди: зулуклардан баъзисининг табиатида заҳарли модда бор, шунинг учун боши катта, сурмаранг-қорамтир ё кўкимтир, тукли, илонбалиқ деб аталадиган балиққа ўхшаш, устларида зангори йўллари бор ва буқаламун-хамелеон рангли зулуклардан сақланиш керак. Шуларнинг ҳаммасида заҳар бор. Бу зулукларни солиш шишларни, беҳушликни, қон кетишни, иситмани, бўшашишни, ёмон яраларни пайдо қилади. Балчиқли ифлос сувлардан тутилган зулуклардан сақланилсин. Қоринлари қизил, орқалари кўк, айниқса оқар сувларда бўладиган зулуклар ишлатилмайди.

Касалликларни даволаш мақсадида кишиларга солишга ярайдиган зулукларнинг яшаш жойлари, ташқи белгилари ҳақида Ибн Сино шундай дейди: тиббий мақсадда фойдаланиш учун юзида кўклик пайдо бўлган сувлардан ва қурбақалар макони бўлган сувлардан тутилган зулуклар танлаб олинсин. Қурбақали сувларда бўладиган зулуклар ёмон, деганларига эътибор бермаслик керак. Зулуклар турли рангли, кўпроқ кўк рангли ва устларида зарнеих рангли икки чизиқ тортилган бўлсин; яна жигарранг, кичик чигиртка рангли, сичқон думига ўхшаган ингичка ва кичик бошли зулуклар яхшидир.

Зулук солиш тадбири. Зулуклар «қортиқ» (ланка)дан кўра чуқурроқ жойдан қонни тортади. Шунинг учун ҳам зулукларни ишлатишдан бир кун илгари тутиб, мумкин бўлса ичларидаги ортиқча нарсаларни чиқариб ташлаш учун уларнинг бошини ерга қилиб қустириш керак. Уларни солишдан олдин, овқатланишлари учун қўзичоқ ё бошқа ҳайвоннинг қонидан бир оз берилади. Кейин ушлаб, булут-губкага ўхшаш бирор нарса билан унга ёпишган нарсалар ва ифлосликлар тозаланади. Зулук солинадиган жой бурақ билан ювилади, қизаргунча ишқаланади. Зулукни ишлатиш олдида чучук сувга солиб тозаланади, кейин ишлатилади.

Зулук солинадиган жойга лой ёки қон суртиш зулукни тишлашга қизиқтиради. Зулуклар тўлиб, туширилмоқчи бўлинса, устларига бир оз туз ёки кул, ё бурак, ё каноп кули, ё куйдирилган булут, ё куйдирилган юнг сочилади. Зулуклар тушгандан кейин зулук солинган жойнинг қонидан банка билан бир оз сўриб олинади, шу қон билан зулукларнинг зарарли таъсирлари ва тишлашларининг зарари чиқиб кетади.

Қон тўхтамаса, зулук солинган жойга куйдирилган мози, оҳак, ё кул, ё майда янчилган сопол, ёки қонни тўхтатувчи нарсаларнинг бири сепилади.

Ширинча, темиратки, доғ, сепкил ва шу каби тери касалликларида зулук ишлатиш яхшидир.

Ибн Сино даври табобатида на фақат зулук солиш орқали қон олинган, балки терини тилиб банка қўйиб, терини тилмай банка қўйиб ва ништар уриб томирдан қон олинган. Касаллан қон олиш мазкур усулларнинг қайси бири орқали олинмасин, барибир, биринчи галда, касалнинг бузилган ёки ортиб кетган қонини камайтириш мақсадида амалга оширилади. Касаллан қон олиш фавқулодда ҳоллардан ташқари, кўпинча, баҳор фаслида олинган. Чунки дунёдаги наботот, ҳайвонот ва одамзод табиати фаслларга қараб ўзгаради, яъни янгиланади, эскиради ва йўқолади. Қон олиш йўли билан одам танасидаги барча қонни янгилаш, уни ижобий ўзгартириш, камчилик ва касалликларини тузатиш учун энг муносиб фасллардан бири баҳор фаслидир.

С. ҲАМИДОВА,
Х. ҲИКМАТУЛАЕВ.
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг илмий ходимлари.

«Ташсельмаш» массиви кундан кунга ободонлашиб, чирой очиб бормоқда. Бу ерда ҳар йили планировкаси яхшиланган янги-янги турар-жой бинолари фойдаланишга топширилмоқда.

• *Ажойиботлар оламида*

ҚИШЛОҚ КЎЧДИ

Поморская қишлоғи Оқ денгиз соҳилларидан Архангельск биқинидаги ёғоч иморатсозлик музейига кўчириб келтирилди.

Шамолдан қорайиб кетган уйлар ёнида денгизда сузишда ишлатилган ҳар хил қайиқлар мангу турғазиб қўйилди. Денгизнинг шўр сувига тўйилган бу қайиқ кемачалар узоқ Груман (Шпицберген) ва Шимолий Қутбга қилинган жасур юришларнинг гувоҳларидир.

Экспонатлар ўтган асрда денгизчиларга хизмат қилган балиқчилик асбоб-ускуналари, бошқа иш қуролларидан, хилма-хил рўзғор асбобларидан иборат бўлди.

Архангельск «Рибакколхозсоюз» коллективи музей ходимлари денгиз бўйидаги қишлоқ намунасини миридан-сиригача яратишларига ёрдам бериб бир неча йил мобайнида теплоход ва вертолёт, поезд ва автомашиналар орқали бу ерга қадимги ёғоч иморатлар ва балиқчи қайиқларни ташиб турдилар. «Союз» ҳузурида очилган ветеранлар кенгашининг аъзолари маслаҳатчи бўлдилар.

Навбатдаги этнографик экспедициялар янги экспонатлар излаб Оқ денгиз соҳилидаги қишлоқларга отланмоқда — музей ўз коллекциясини тўлдиради.

Г. ХАНОВ.
(ТАСС).
Архангельск.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

САБЗАВОТ КОНВЕЙЕРИ

БУДАПЕШТ. Венгрияда «сабзавот конвейери» суръатлари тобора ошмоқда. Республиканинг турли районларида жойлашган консерва заводларига Венгрия саҳий ерининг маҳсулоти ортилган юк автомобиллари карвонлари жўнамоқда. Ҳозирги вақтда озиқ-овқат саноати корхоналарида иш уч сменада тиғиз график асосида давом этмоқда. Студентлар ва юқори синфларнинг ўқувчилари каникул кунларида корхона коллективларига ёрдамга келдилар.

Консерва заводларининг қишлоқ хўжалик кооперативлари ва давлат хўжаликлари билан яхши йўлга қўйилган ҳамкорлиги мамлакат далаларида етиштирилган мўл сабзавот ҳосилини ўз вақтида ва нобуд қилмай териб олиш имкониятини беради.

Хўжаликлар билан ўз вақтида шартномалар тузилади. Бу шартномаларда маҳсулотнинг ҳажми ва етказиб бериш муддатларигина эмас, шу билан бирга унинг сифати ҳам кўрсатиб ўтилади. Бу система корхоналарга ўз фаолиятини планлаштириш, ишчи кучларидан оқилона, самарали фойдаланиш имкониятини беради.

ЕР-СУВ ИСЛОҲОТИНИНГ БОРИШИ

ҚОБУЛ. Афғонистон Халқ Демократик Республикаси Марказий Комитети билан АДР Министрлари Кенгашининг ер ислоҳотини ўтказиш қўшма комиссияси мажлисида Афғонистонда ер сув ислоҳотини амалга ошириш масалалари муҳокама қилинди. Мажлис қатнашчилари АДР ирригация министри билан маҳаллий ҳокимият органлари бош бошқармасининг раиси мамлакатнинг турли вилоятларида деҳқонларга ердан фойдаланиш ҳуқуқини берувчи ҳужжатларни топширишнинг бориши тўғрисидаги докладларини тингладилар.

Мажлисда сўзга чиққан АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал ер-сув ислоҳоти ҳамма босқичларини ўтказиш жараёнини тезлатиш зарурлигини таъкидлади. У ер олган афғон деҳқонларига ерга эга бўлиш ҳуқуқини берувчи расмий ҳужжатлар топширилиши катта аҳамиятга эга эканлигини айтди. Бу жараён натижасида ерга эга бўлиш ҳуқуқи гарантияланади ва бу эса деҳқонлар олган ерларида дадил ишлашларига, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтиришларига имкон беради, деди Бабрак Кармал.

Бабрак Кармал умумий мамлакат бўйлаб ер-сув ислоҳоти ўтказилишининг алоҳида ролини таъкидлаб, барча бўғинлардаги партия органлари бу ислоҳотни амалга оширишга самарали ҳисса қўшишлари ғоят зарурлигини уқтирди. АХДП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси шу вазифани ҳал этишга бундан буён ҳам эътибор бераверади, деб таъкидлади у.

Мажлис қатнашчилари АДР миллий ватан фронти раҳбарлигининг шу оммавий-сиёсий ташкилот вакилларини турли даражалардаги комиссиялар ва деҳқон комитетлари составларига киритиш тўғрисидаги таклифини маъқулладилар, шунингдек ер-сув илоҳотини ўтказиш тўғрисида бир қанча қарорлар қабул қилдилар.

ОММАВИЙ НУСХАДА

КОПЕНГАГЕН. Прогрессив «Тиден» нашриёти бу ерда В. И. Ленин танланган асарларининг 5 томини Дания тилида кўп нусахада нашр этди. Шу тўпламга жаҳон пролетариати йўлбошчисининг 1908 йилдан 1914 йилгача ўтган даврда ёзган асарлари киритилган. Булардан баъзи бирлари, жумладан, улуғ рус ёзувчиси Л. Н. Толстой тўғрисидаги, ўша даврдаги маънавий ҳаётда ва революцион ҳаракатда унинг тутган ўрни тўғрисидаги мақолалар цикли Данияда биринчи марта нашр этилмоқда.

В. И. Лениннинг катта асарларидан шу томга «Бирлик» деб шовқин-сурон кўтариб, бирликни бузиш тўғрисида» ва «Миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи тўғрисида»ги асарлари киритилган. «Тиден» нашриёти директори Йон Поульсеннинг ТАСС мухбири билан суҳбатда айтишича, В. И. Ленин танланган асарлари янги нашрининг Дания тилида чиқарилишини нашриёт кейинги йилларда қилган энг муҳим ишлардан бири деб ҳисоблайди.

В. И. Ленин асарлари, деб таъкидлади у, зўр шуҳрат қозонган. Данияда синфий кураш мантиқининг ўзи бу асарларга ҳамиша қизиқиш кучли бўлишини тақозо қилади.

В. И. Ленин танланган асарларининг биринчи нашри Данияда иккинчи жаҳон урушидан илгариёқ бошланган эди. Тўпламга кирган томлар энди ноёб китоблар бўлиб қолди. Янги нашр, деди Йон Поульсен, 15 томдан иборат бўлади. Уни 1982 йилда нашр этиш мўлжалланган.

МЕҲНАТКАШЛАР ҲИСОБИГА

РИМ. Италия министрлар кенгашининг мажлисида «қаттиқ тежамкорлик» тадбирлари қабул қилинди. Матбуот бу тадбирларни «меҳнаткашларнинг турмуш даражасига яна бир марта қаттиқ зарба» деб шарҳлайди. Мажлис мамлакатнинг молиявий аҳволини муҳокама қилишга, шунингдек бюджет лойиҳаси ва «Молиявий қонун»ни кўриб чиқишга бағишланган эди. «Молиявий қонун» иқтисодий ва молиявий сиёсатнинг 1983 йилга мўлжалланган асосий йўналишларини белгиловчи ҳужжатдир.

Ҳукумат давлат бюджетидаги камоматни қисқартиришга уриниб, воситали солиқлар яна оширилганлигини, социал эҳтиёжлар учун қилинадиган харажатлар қисқартилганлигини, кўп дори-дармонларнинг нархи оширилганлигини эълон қилди. Бундан ташқари министрлар кенгаши бензин нархини ошириш тўғрисида қарор қабул қилди. Уй-жойларни иситиш учун фойдаланиладиган нефть маҳсулотлари ҳам анча қимматлашади.

Воситали солиқлар кўпайтирилиши натижасида озиқ-овқат маҳсулотлари ва кенг истеъмол қилинадиган молларнинг нархи кескин равишда кўтарилади, телефон, электр энергия, газ учун тўланадиган ҳақ кўпайтирилади, тўмир йўл билетлари қимматлашади.

Бу тадбирлар мамлакатда қаҳр-ғазаб тўлқинини кучайтириб юборди. Бирлашган касаба союз федерацияси ҳозирги кабинетнинг иқтисодий йўлини кескин танқид қилди. Федерация баёнотида бу сиёсатнинг бутун оғирлиги меҳнаткашлар зиммасига юкланади, деб таъкидлаб ўтилади.

Н. ТЕТЕРИН.

Швейцариялик кросс мотоцикллариннинг механиги Рейнхард Фришнехт одатдан ташқари томошалар билан қизиқади. Жумладан у ўз чиқишларида жаҳондаги энг кичик велосипеддан (суратда) фойдаланади. Ана шу оригинал моделни артистнинг ўзи яратган. Велосипеднинг узунлиги 14,5 сантиметр, баландлиги эса 10 сантиметр.

Кейстон—ТАСС фотоси.

БАНГКОКДА ХАЛҚАРО ВИСТАВКА

БАНГКОК. Таиланд пойтахтида очилган Халқаро виставка фан ва техника соҳасидаги энг янги ютуқлар тўғрисида ҳикоя қилади. Виставка қатнашчилари орасида Совет Иттифоқи, Ҳиндистон, АҚШ, Англия ва бир қанча бошқа мамлакатлар бор. СССР экспозицияси томошабинларни совет олимларининг космос, қишлоқ хўжалиги, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги тадқиқотлари билан таништиради. Виставкада СССРда нашр этилган илмий-техникавий адабиётлар қўйилган.

ИТАЛИЯ. Донна Грэнвуд —жаҳондаги хотин-қиз чавандозларнинг энг ёши ҳисобланади. У икки ёшда бўлишига қарамай, 56 пойгада иштирок этиб, 8 соврин билан тақдирланган. Ота-оналарининг айтишига қараганда, улар Доннани етти ҳафталигида отга ўтқазишган, ўшанда ҳам у ҳеч нарсадан қўрқмаган экан.

СУРАТДА: Донна Грэнвуд ўзининг Сэнди исмли пониси билан.

ТАСС фотохроникаси.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ш. ОМОНОВА: Менинг дадам бу йил пенсияга чиқишлари керак эди. Айтингчи, уларга пенсия қайси ойдан бошлаб белгиланади?

Жавоб: Пенсия одатда тегишли ёшга тўлган кишининг пенсия белгиланишини сўраб мурожаат этган кундан бошлаб белгиланади. Бунда барча зарур ҳужжатлар социал таъминот бўлими хомонидан қабул қилинган кун — мурожаат этилган кун деб ҳисобланади. Агар ҳужжатлар почта орқали юборилса, ҳужжатларни жўнатувчи почта бўлимининг муҳрида кўрсатилган кун ҳисобга олинади. Иккала ҳолда ҳужжатларни тақдим этишнинг ўзиб юборилиши пенсия белгилаш кунини кечиктиради. Шу боисдан пенсияга чиқаётган киши тегишли ҳужжатларни олдиндан тайёрлаб қўйгани маъқул.

* * *

А. ТОЛИПОВ, К. ЖЎРАЕВ: Бизга пенсия белгиланишини сўраб мурожаат этиш муддати ҳақида маълумот берсангиз. Шунингдек, меҳнат фаолиятини тўхтатган кишилар пенсия белгиланишини сўраб ёзилган аризани илгари ўзлари ишлаган ташкилотга топширадиларми ёки район социал таъминот бўлимигами?

Жавоб: Граждандлар давлат пенсияси олиш ҳуқуқи пайдо бўлган кундан бошлаб пенсия белгиланишини сўраб мурожаат этишлари мумкин. Мурожаат этиш муддати чекланмайди. Ариза берилишининг икки хил тартиби белгиланган. Биринчиси ишлаб турган ишчи ва хизматчиларга, иккинчиси меҳнат фаолиятини тўхтатган барча граждандарга таалуқлидир.

Ишлаб турган кишилар пенсия белгиланишини сўраб ёзилган аризани ўзлари ишлаётган корхона (муассаса) маъмуриятига топширадилар. Бошқа граждандар эса бевосита ўзлари яшаб турган район социал таъминот бўлимига мурожаат этадилар. Аризада мурожаат этган кишининг кимлиги, қандай пенсия белгиланишини сўраётганлиги, аризага илова қилинаётган ҳужжатлар кўрсатилади. Яхшиси ариза намунасини социал таъминот бўлимидан олиш керак.

* * *

Я. СОБИРОВ: Кўпгина корхоналарда соғлом ишчи ва хизматчиларни ҳам медицина кўригидан ўтказишади. Бундан мақсад нима?

Жавоб: Жисмоний оғир ишларда ва зарарли ёки хавфли иш шароитида меҳнат қилишни лозим бўлган ишчи ва хизматчилар ишга жойлашишдан дастлабки мажбурий медицина кўригидан ўтадилар. Кейин яна вақти-вақти билан медицина кўригидан ўтиб турадилар. Бундан мақсад ишчи ёки хизматчининг тегишли меҳнат шароитига лаёқатини аниқлаш ва касб касалликларининг олдини олишдир.

Озиқ-овқат саноати, умумий овқатланиш ва савдо, сув иншоотлари, даволаш-профилактика ҳамда болалар муассасаларининг ходимлари ва бошқа шу каби касб эгалари аҳолининг соғлигини муҳофаза қилиш мақсадида тегишли тартибда медицина кўригидан ўтказиладилар.

∴ ∴ ∴

Ҳ. ҲАКИМОВ: Меҳнат шароити зарарли ишларда ишлайдиган ишчи ва хизматчиларга иш кийими ҳам берилиши керакми?

Жавоб: Меҳнат шароити зарарли ишларда, шунингдек ўта иссиқ ёки ифлосланиш билан боғлиқ ишларда меҳнат қилувчи ишчи ва хизматчиларга иш кийими, махсус пойабзал ва бошқа ҳимоя воситалари бепул берилади.

НОИНСОФЛАР

Ўз оиламизни гўшт билан таъминлаш ниятида қўй боққан эдик. Шаҳар шароитида ем топиш осон эмас. Бироқ Улуғ Ватан уруши инвалидларига уйда мол боқиш учун ёрдам берилади, деб эшитгандик. Шунинг учун Октябрь райпишчеторгига ем беришни сўраб март ойида ариза топширдик. Райпишчеторг директорининг ўринбосари товароведга учрашинг дейди, товаровед савдо бўлимига рўпара қилади... Хуллас, шунча оворагарчиликдан кейин аризамизни қайтариб олишдан бўлак чорамиз қолмади. Наҳотки, биз кўзи ожизлардан ҳақиқатни яширмоқчи бўлишса?

Р. АЗИЗОВ,
Улуғ Ватан урушининг I группа инвалиди.
Қ. ЖАМИЛОВ,
Улуғ Ватан урушининг II группа инвалиди.
У. МИРАЗИЗОВ,
Улуғ Ватан урушининг III группа инвалиди.

Шундай қилиб, Раҳим ота қўй боқадиган бўлди. Оиласидагилар иккиланиб қолишди.

— Бир эмас, олтита қўйни қандоқ боқамиз? Шаҳарда ем топиш осонми?

Раҳим ота уларга тушунтирди:

— Давлатнинг ўзи ёрдам беради. Уруш инвалидларига ўз ҳовлисида мол боқиш учун шароит яратиб бериш тўғрисида буйруқ бор. Ем-хашакдан қийналмаймиз.

Шундай бўлди. Раҳим ота олтита, қўшниси Қосим Жамилов билан Убай Миразизовлар учтадан қўй олишди. Жониворларни ем билан таъминлаш ниятида Октябрь райпишчеторгига ариза ёзишди. Раҳим отанинг кўзи ожиз бўлгани, ётиқли касал бўлиб қолгани учун райпишчеторгга аризани ўзи олиб боролмади. Қосим Жамиловнинг ҳам кўзи ожиз, бор-йўғи 20 фоиз кўради. Шаҳарнинг бу чеккасидан, у чеккасига ариза кўтариб юриши қийин. Шу боисдан бир таниши Қосим отани етаклаб райпишчеторгга олиб борди. Аризани ташлаб қайтишди. Орадан ҳафта ўтди, ой ўтди, ҳеч гапнинг тайини йўқ. Кейин яна боришди. Бу сафар ҳам аниқ жавоб олишолмади. Охири тоқатлари тоқ бўлиб райпишчеторгга тағин боришганида насиҳат эшитишди:

— Хўш, мол боқаяпсизлармн? Ундоқ бўлса гапни эшитинг. Ҳамма нарсанинг қонун-қоидаси бор. Аввало яшаб турган маҳаллангиздан справка оласиз. Кейин район Совети депутатини уйингизга чақирасиз. Депутат нечта мол боқаётганингизни ўз кўзи билан кўриб, ўз қўли билан акт тузсин. Ундан кейин ветеринария шифохонасига борасиз. Врачни уйингизга олиб борасиз. Мол доктори молингизга қанча озуқа кераклиги тўғрисида талон ёзиб беради. Ана ундан кейин шу қоғозларнинг ҳаммасини кўтариб район ижрокомига борасиз. Раиснинг олдига кирасиз. Раис сизларга ем кераклиги тўғрисида ҳужжат ёзиб беради. Ана ўша ҳужжатларни олиб келсангиз сизларга қанча ем бериш кераклигини кенгроқ ўйлаб кўрамиз. Ҳа, ҳа, отахонлар, кенгашли тўй тарқамас деганлари шу бўлади...

Бир йўла шунча «насиҳат» эшитган инвалидларнинг бошидан ҳуши учиб кетай деди. Ўзлари тузук-қуруқ юролмаса, бетоб бўлса, арзимаган ем учун у идорадан бу идорага кириб юриш осонми? Шуни ўйлашди-ю, қўй боққанларига ҳам, шунча қоғозбозликни ўйлаб топганларга ҳам қўл силтаб қўя қолишди. Ажабо, Ватан учун жанг қилган, кўзидан айрилган уруш инвалидларини сарсон-саргардон қилиб, у эшикдан бу эшикка ҳайдашдан мақсад нима?! Бундан ортиқ ноинсофлик борми?

Октябрь район райпишчеторги директорининг ўринбосари Алексей Дмитриевич Леонов, товаровед Анвар Аҳмедовни етаклаб **(йўқ, бу ўртоқлар соппа-соғ, кўзи ҳам очиқ, бироқ етаклаб бормасак бўлмасди)** инвалидларнинг уйига бордик.

Раҳим ота Азизов Корабль Восток кўчасидаги 36-уйда истиқомат қилади. Кўзи ожиз бўлиб қолганига йигирма тўққиз йил бўлган. Бунинг устига урушда орттирган жароҳатлари уни йиқитиб қўйган, қон босими баланд, қанд касаллиги бор. Уч йилдан буён тўшакда ётади.

— Аслида шу ғалвани бошламасам ҳам бўларкан,— дейди у безовталаниб. — Қўй боқмасак нима қилардик?! Шундоқ деймаи-у гўшт ўзимиздан чиқса ҳарна югуриб юрмасдик, давлатга ҳам фойда бўларди. Бунчалик сарсон бўлишимизни билганимизда ариза ёзиб ўтирмасдим.

Қосим Жамилов — Раҳим отанинг қўшниси. У ҳам урушда оғир жароҳатланган. Етти марта операция бўлган, ногирон.

— Шунинг учун аризани фронтдош дўстимиз Фаёз Ғиёсов билан биргалашиб бориб топширган эдик, — дейди у. — Одамни шунчалик сарсон қилишадими? Ахир биз гўдак эмасмиз-ку.

— Айтингчи, Улуғ Ватан уруши инвалидларининг мол-ҳолини ем билан таъминлаш учун маҳалладан справка, депутатдан акт туздириш, ветврачдан талон олиш, район Совети ижроия комитети раисининг жим-жимадор қўлини қўйдириш зарурмиди? Ёки шундай расмий кўрсатма борми?

Бу саволга А. Д. Леонов ҳам, товаровед А. Аҳмедов ҳам, савдо бўлимининг бошлиғи Т. Толипов ҳам елка қисишади. Йўқ, аксинча бундай қоғозбозлик ҳақида ҳеч қандай кўрсатма йўқ.

Энди райпишчеторгда аҳолига емни тарқатиш масаласи қандай йўлга қўйилганини кўздан кечирамиз.

Инвалидларнинг чорва озуқасига бўлган эҳтиёжи билан аслида ҳеч ким қизиқмайди. Майли, гап унда ҳам эмас. Районга ҳар кварталда уруш инвалидларининг мол-ҳолига тарқатиш учун 12 тоннадан ем ажратилади. Шу йилнинг ўтган икки кварталида райпишчеторг 4-дон маҳсулотлари комбинатидан 3 тонна аралаш озуқа, Тошкент шаҳар дон қабул қилиш корхонасидан 18 тонна кепак олган. Умумий озуқанинг 16 тоннаси аҳолига тарқатилган. Хўш, шунча ем озуқаси кимларга берилган? Моли учун ем олганлар орасида 14 нафар имтиёзли харидор билан бирга, ўн икки нафар райпишчеторг ходими бор! Қарангки, тарозининг у палласи билан бу палласи қарийб тенг-тенг: бутун район аҳолиси бир томон, райпишчеторгнинг савдо ходимлари бир томон. Райпишчеторг директорининг ўринбосари А. Д. Леонов озуқа бериш ҳақида имзо чекиб ташлаган 25 кишининг аризасида на инвалидлиги ҳақида, на турар жойи тўғрисида, на боқилаётган молларнинг саломатлиги ҳақида ҳужжат бор! Бундан чиқди, А. Леонов уруш инвалидларига топиб келасан деб талаб қилган ҳужжатларсиз ҳам ем тарқатиш мумкин экан-да. Райпишчеторг ходимлари уруш инвалиди Қосим Жамиловга нимага энди бошқа районда турадиган Фаёз Ғиёсов билан етаклашиб келасиз, деб даъво қилишади. Ф. Ғиёсов-ку ҳеч қандай озуқа талаб қилган эмас. Бироқ, ҳужжатлар орасида Акмал Икромов район Қурувчи кўчаси, 4-проезд, 42-уйда истиқомат қилувчи О. Ориповга оз эмас, кўп эмас 500 килограмм аралаш озуқа етказиб бериш тўғрисидаги қоғоз чиқиб қолди. Хўш, Октябрь райони қаёқда-ю, Акмал Икромов райони қаёқда?! Қолаверса, О. Ориповнинг ўзи ким? Улуғ Ватан урушининг инвалидими? Йўқ, бу ҳақда ҳеч қандай ҳужжат йўқ. Бундан ташқари шу икки квартал мобайнида тарқатилган озуқаларнинг тенг ярмиси райпишчеторгнинг савдо ходимлари томонидан бўлашиб олинган. Улуғ Ватан уруши инвалидларига озуқа тарқатилаётганида райпишчеторг ходимлари худди ёнидан бераётгандек капалаги учади. Уларга нари борса 200-300 килограммдан ем-озуқа тарқатилган. Ҳолбуки, шу йил 25 июнь куни райпишчеторгга қарашли 1-магазин мудирининг ўринбосари Ё. Салимовга роппа-роса 1 тонна кепак берилган! Хўш, Ё. Салимов ким? Улуғ Ватан урушида қаҳрамонлик кўрсатган кишими? Бу имтиёзнинг сири нимада?

— Биз ижрочи одаммиз,— дейди савдо бўлимининг бошлиғи Турғун Толипов. — Хўжайинимиз Алексей Дмитриевич кимнинг ҳужжатига қўл қўйса, емни ўшанга бераверамиз-да!

А. Д. Леоновга бу ҳуқуқни ким берганини сўраб мурожаат қилмоқчи эдик, бирдан ғойиб бўлиб қолди.

Октябрь райпишчеторги ходимлари уруш инвалидларига тегишли ем ва озуқаларни тарқатишда нимага асосланиб йўл тутишганини билиш амри маҳол. Бироқ, шу пайтгача қилинган ишларнинг ҳаммасида бир нарса — ноинсофлик ҳукмрон бўлганлиги аниқ!

Биз болаларимизни гўдаклигиданоқ инсонпарвар бўлишга, катталарни ҳурмат қилишга, ожизларга шафқатли бўлишга ўргатамиз. Айниқса бахтимиз учун курашда саломатлигини йўқотган, ёруғ дунёни кўриш бахтидан жудо бўлган кишиларга катта эҳтиром билан қараймиз. Йўқ, бундай кишиларни биз ожиз демаймиз. Биз уларни табаррук одамлар санаймиз! Аслида шундай табаррук кишиларимизнинг нонини туя қилаётган, уларни сарсон қилаётганлар ожиз эмасми?

Райпишчеторг эшигида қонун билан ҳимояланган ўз ҳаққини ажратиб ололмаган Раҳим ота, Қосим оталарнинг кўзи ожизлиги — ногиронлиги рост. Бироқ кўзи ожизларнинг ҳаққини қалби сўқирлар чўқиб турган бўлса, на чора?

Т. РИХСИХЎЖАЕВ,
Тошкент шаҳар социал таъминот бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.
М. ОТАХОНОВ,
Ў. ҲАМИДОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбирлари.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

КИНО

4 АВГУСТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЎНГГИ НАВБАТДА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ПОЛКОВНИК ШАЛИГИННИНГ КУТИШИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«БИЗ ЕНМА-ЕН ЯШАР ЭДИК» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«МУТАХАССИСЛИК БЎЙИЧА КОНТРОЛЬ ИШ» — **Ғ. Ғулом номли** (17, 20.00, телефон 48-42-80), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-70).

«ОЛТИН ЖУНЛИ ҚЎЙЛАР» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ОФИЦИАНТ, ҲАҚИНГИЗНИ ОЛИНГ» — **К. Ерматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 24-22-66), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-70).

5 АВГУСТДА:

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЎНГГИ НАВБАТДА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«МЕН БУТУНЛАЙ КЕЛДИМ» — **С. Раҳимов номли** (18, 19.30, телефон 48-46-71), **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«ПОЛКОВНИК ШАЛИГИННИНГ КУТИШИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ОЛТИН ЖУНЛИ ҚЎЙЛАР» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ОФИЦИАНТ, ҲАҚИНГИЗНИ ОЛИНГ» — **К. Ерматов номли** (тоқ ва жуфт соатларда, телефон 24-22-66), **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-70).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

6 АВГУСТДА

ЯНГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
ЦИРК САНЪАТИНИНГ ЯНГИ АСАРИ

«РУСЛАН ВА ЛЮДМИЛА»

ПАНТОМИМА-ФЕЕРИЯ

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари эса соат 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.
Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда. 44-35-91, 44-35-84 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ФАЛСАФА КАФЕДРАСИ
доцент ва катта ўқитувчи
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРИГА
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700029, Тошкент шаҳри, 29-алоқа бўлими. Парадлар хиёбони, 1-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ МИНИСТРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ЎҚУВ КОМБИНАТИ
«В», «С» категорияли учинчи класс автотранспорт ҳайдовчиларини тайёрлаш курсига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга ўқув комбинатида ва 39, 127, 145-автохўжаликларда, 2502, 2512, 2515-автоколонналарда қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 5 ой, ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда.

Ўқиш группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Оқтепа майдони, Байнал-Минал кўчаси, 53-уй. Телефонлар: 78-28-39, 78-23-34.

Собир Раҳимов районидаги 224-ўрта мактаб томонидан **Муҳамадаминова Маҳмуд Боқиевна** номига берилган 554705 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЁЗГИ ЛИБОСИНГИЗ

Деярлик барча хотин-қизлар чиройли кўринишни, дид билан кийинишни истайди. Аммо, ҳозирги мода шу қадар турли-туман кийимларни таклиф қилаяптики, улардан қайси бирини танлашни билмайсиз. Ораста кўриниш учун қандай кийиниш лозим?

Ёзги мода ёшларга қўшбурмали, тўр ва гул босиб тикилган сарафанларни таклиф қилади. Ёзнинг энг жазирама иссиқ кунларида ҳам бу кийимда яхши дам олишингиз мумкин.

Ишга, турли машғулотларга шубҳасиз бели кесик, юбкаси кенг кўйлаклар ниҳоятда мос.

Ёзда юбка ва блузалар ҳамон оммавий бўлади. Юбкалар учун — турли бурмалар, қўшэтаклар, блузкалар учун эса боғичлар, чоклар характерли бўлади. Улар учун ингичка ва кенг, узун, белга бир неча марта айланадиган белбоғлар қўшимча сифатида кенг қўлланилади.

Қай бирини танлаш керак? Бу Сизнинг дидингизга боғлиқ. Аммо модага амал қилган ҳолда ҳам ўзингиз маъқул кўрган, ўзингизни эркин ҳис қиладиган либосларни танлаш лозим. Мода рангларига келганда эса бошқа уст кийимларингиз билан уйғунлашиб, ягона ансамбль ҳосил қиладиган рангдагиларини танланг.

Бу ерда турли-туман, ҳар хил рангдаги газламалар бор:
— баҳоси 9 сўмдан 11 сўмгача бўлган крепдешинлар,
— сунъий шойи: баҳоси 4 сўмдан 7 сўмгача;
баҳоси 9 сўмдан 11 сўмгача бўлган табиий селон;
— сидирға ва катак-катак костюм, шим, кўйлакбоп жун газламалар шулар жумласидандир.

Тайёр кийимлар секциясидан сиз қуйидагиларни сотиб олишингиз мумкин: европача ва миллий услубда табиий ва сунъий шойи, кремплендан тикилган кўйлакларни. Баҳоси — 30-70 сўм;
турли рангдаги сарафанларни;
юбкалар, блузкаларни.

Эслатиб ўтамиз: «Таштекстильшвейторг»нинг 12-магазини дам олиш кунларисиз эрталаб соат 10.00 дан кеч соат 19.00 гача ишлайди (1, 1«э», 24«э», 63, 62-автобусларнинг; 17, 18-троллейбусларнинг; 13, 22-трамвайларнинг. «Мактим Горький майдони» бекати).

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги базасидаги
104-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982 — 83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганларни контроль-ўлчов приборлари ва автоматикани ремонт қилувчи слесарь, буғ қозон ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, турбина ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, электр пайвандловчи, буғ қозон қурилмаларини монтаж қилувчи слесарь, автомобилларни ремонт қилувчи слесарь, бўёқчи, сувоқчи, дурадгор, ғишт терувчи мутахассисликлари бўйича

Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим бош, ишлаб чиқариш практикаси даврида — пул мукофоти билан таъминланади.

Билим юртини тугатганларга ўқувчининг касб-кори ва ўрта маълумот олганлиги кўрсатилган диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Шунингдек, ўрта маълумотга эга бўлиб, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганлар бир йиллик муддат билан қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқишга қабул қилинади: қозон ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, турбина ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, электр монтажчи, буғ қозон қурилмаларини монтаж қилувчи монтажчи-слесарь, автомобилларни ремонт қилувчи слесарь, бўёқчи, сувоқчи, дурадгор, ғишт терувчи.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганлар ва 18 ёшга тўлган йигитлар 6 ойлик ўқишга қуйидаги мутахассисликлар бўйича қабул қилинади: турбоагрегатлар бўйича машинист ёрдамчиси, буғ қозон агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, буғ қозон қурилмаларини монтаж қилувчи монтажчи-слесарь, электр пайвандловчи.

76 сўм стипендия берилади.

Машғулотлар декабрь ойида бошланади.

Билим юртини тугатганлар «Средазэнергомонтаж» трестига: Ангрен ГРЭСи, Муборак ТЭЦи, Толлимаржон ГРЭСи ва трестнинг бошқа ташкилотларига ишга юборилади.

«СРЕДАЗЭНЕРГОМОНТАЖ» трестидаги меҳнат шартлари: меҳнатга ҳақ тўлаш ишбай-мукофотли, қўшимча равишда тариф ставкасининг 55 — 60 проценти миқдорида минтақа коэффициенти тўланади. Ёлғиз кишилар ётоқхона, оилалиқлар — навбатли тартибда квартира билан таъминланади.

Тошкент шаҳрида яшовчи ўқувчиларга автобус хизмат кўрсатади.

Қабул комиссияси ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9 дан 17.00 гача ишлайди.**

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 3 дона фотосурат (3х4 см.), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки ҳарбий билет.

Қабул комиссиясига ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9 дан 17.00 гача ишлайди.**

Адресимиз: 702169, Тошкент области, Орджоникидзе райони, ТашГРЭС посёлкаси (115, 152-автобусларнинг «ТашГРЭС посёлкаси» бекати). Телефонлар: 62-12-61, 62-12-51 қўшимча равишда 6-12, 3-18.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТДАГИ 57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА
1982—1983 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

совуқ металларга қирқиш йўли билан ишлов берувчи универсал токарь, фрезерловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича механик-слесарь, саноат ускуналари ремонти ва эксплуатацияси бўйича электрик, электр-газ пайвандловчи, автомобиль ремонти бўйича слесарь, ОТК контролери, электр слесарь, кабель ишлаб чиқариш бўйича электромонтёр, мебелсоз дурадгор, саноат совитиш қурилмалари ремонти ва эксплуатацияси бўйича машинист, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси.

Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил.

8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар уч йил ўқишади ва тўлиқ ўрта маълумот олганликлари ва касб эгаллаганликлари ҳақида диплом оладилар. Ўқувчилар кунига уч марта овқат, кийим-кечак билан таъминланадилар, бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонадан жой берилади: 10-синф маълумоти билан электр слесар, кабель ишлаб чиқариши бўйича электромонтёр, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси ихтисослиги бўйича ўқишга кирганлар ҳар ойда 76 сўм стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида уларга иш ҳақининг 50 проценти берилади.

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган ва электр монтажчи ихтисослиги бўйича ўқишга кирган ўсмирларга ётоқхонадан жой берилади.

Ўқиш муддати қисқартирилган (10-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун — 7,5 ой, 8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун —10,5 ой).

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битирганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар корхоналарда мажбурий ишлашдан озод этилиб, ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланади.

Билим юртининг яхши спорт базаси, техника ижоди тўгараклари бор, «Смена» вокаль-чолғу ансамбли ва «Тенгдош» дискоклуби ишлаб турибди. Ёшларнинг ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: директор номига ариза, автобиография, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан справка, 4 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Туғилиш ҳақидаги гувоҳнома (паспорт), ҳарбий учетда турганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ҳарбий билет) шахсан олиб келиб кўрсатилади.

Аризалар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Адресимиз: Тошкент шаҳри, 164-алоқа бўлими. Высоковольт массиви, 3-сектор (метронинг «М. Горький» станциясидан 4-автобусда «7-поликлиника» бекатигача, 6, 13, 22-трамвайларнинг, 18-троллейбуснинг «Маиший хизмат уйи» бекати) гача борилади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

4 АВГУСТ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.55 «Л. Бетховен. Скрипка ва оркестр ижроси учун 2 та романс. 18.15 «Ёшлар адреслари». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Е. Сапогова куйлайди. Свердловскдан олиб кўрсатилади. 19.45 «Жасорат». Сталинград жангининг 40 йиллигига 20.15 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Катталар учун контроль иш». 3-кўрсатув. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 С. Рахманинов. «Симфоник рақслар».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Сизни кутаман, ойижон». Ҳужжатли фильм премьераси. 19.00 Спорт ҳафталиги. 19.30 «Қишлоқ янгиликлари». «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 Рус халқ қўшиқларидан концерт. 21.00 «Ҳамдўстлик». 21.30 «Время».

СПОРТ ПРОГРАММАСИ

22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» (Москва) — «Спартак». «Торпедо» стадионидан олиб кўрсатилади. 23.45 Велоспорт бўйича СССР чемпионати. Крилатскоедаги спорт комплексидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Жасур Робингуд». «Бизнинг эпагамиз». Қўғирчоқ фильмлар. 18.30 «Тенгдошларинг ижоди». 19.00 Қорақалпоғистон АССР Давлат санъат музейи (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ўзбекистон телевидениесининг иқтисодий шарҳи». Кўрсатувни иқтисод фанлари доктори А. Абдуғаниев олиб боради. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Икки миллион тонна «қаҳрабо дон» учун». 22.20 «Бугун оламда нима гап». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.35 «РСФСР халқ артисти Л. Марков» (рус.). 23.55 Янгиликлар.

5 АВГУСТ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Орлёнок» маршрутлари бўйлаб. Куйбишевдан олиб кўрсатилади. 10.10 Кубань Давлат казаклар хорининг концерти. 10.55 «Шикотан бўёқлари». Илмий-оммабоп фильм. 11.15 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 12.25 Болгар композиторларининг асарларидан концерт. 12.55 Янгиликлар. 13.00 Янгиликлар. 15.20 «Беш йиллик — ҳар биримизнинг ишимиз». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси: «Энергетикларнинг уфқлари», «Бурч ҳисси». 16.25 Болалар учун фильм. «Кекса устанинг васияти». 2-серия. 17.30 «Шахмат мактаби». 18.00 «Ўсмирлар ижоди». Сидзуока шаҳар болалар хорининг концерти. (Япония). 18.30 «Бригада». Телевизион очерк. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Алкоголизм ҳақида суҳбатлар. 20.00 Бах — Бузони. «Чакона». Халқаро конкурс лауреати М. Плетнёв ижро этади (фортепьяно). 20.20 «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 Москва академик хореография билим юрти ўқувчиларининг концерти. 23.20 «Дунё воқеалари». 23.35 Адабий ўқиш Л. Мартинов. «Ҳаво кемалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 19.30 «9-студия». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 Молдавия ССРда хизмат кўрсатган «Жок» халқ ансамблининг концерти. 21.30 «Время». 22.05 «Ўша Саша». Телевизион бадиий фильм. 23.15 Велоспорт бўйича СССР чемпионати Крилатскоедаги спорт комплексидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 Болалар учун фильмлар: «Казаклар қандай қилиб футбол ўйнашди!». «Денгизлар, тоғлар ортида». 18.35 «Врач суҳбати». 18.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ливандан қўлингни торт!». Адабий кўрсатув. 20.00 «Интернационализм амалда». Ўзбекистон — Нокоратупроққа (рус). 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.35 «Ванина Ванини». Стендалнинг шу номли романи асосида телевизион бадиий фильм (ГДР). 00.15 Янгиликлар.

II

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Телефильм. 18.30 «Ҳужжатли кино экрани». 19.15 «Клавесин чалганда». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Тўқувчи», «Узоқдан Зарафшонга», «Қишлоқ Советининг депутати». «Совет хотин-қизлари» туркумидан телефильмлар. 21.30 МТ II.

Киров район соғлиқни сақлаш бўлими, район медицина ходимларининг касаба союз комитети ва 12-шаҳар болалар поликлиникаси коллективи поликлиника бош врачи М. Ю. Абдуллаевага онаси
Ҳабиба АБДУЛЛАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-58-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-54-19; адабиёт ва санъат — 32-56-81; хабарлар — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

4 АВГУСТ, 1982 й. Р—03078. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В— 2524 ИНДЕКС 64691